

Audit CvTE-beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen

Margot Oomens, Aafke Essen & Isa Kessels

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	11
1.1 Onderzoeksvragen.....	12
1.2 Opzet van de audit.....	12
1.3 Leeswijzer.....	13
2 Hoe is het beoordelingsproces ingericht?	14
2.1 Wettelijke eisen en CvTE-regelingen.....	14
2.1.1 Wet- en regelgeving.....	14
2.1.2 CvTE-regelingen.....	15
2.1.3 Zijn de wettelijke eisen opgenomen in de CvTE-regelingen?.....	15
2.2 Beschrijving beoordelingsproces door CvTE.....	18
2.2.1 Stap 1: voorbereidend gesprek.....	19
2.2.2 Stap 2: indienen aanvraag.....	20
2.2.3 Stap 3: beoordeling en advies.....	21
2.2.4 Stap 4: verificatie en besluit.....	22
2.2.5 Stap 5: publicatie.....	24
2.2.6 Overkoepelend.....	24
2.3 Conclusies en aanbevelingen.....	26
3 Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces in de praktijk?	29
3.1 Praktijk per procestap.....	29
3.1.1 Stap 1: voorbereidend gesprek.....	29
3.1.2 Stap 2: indienen aanvraag.....	30
3.1.3 Stap 3: beoordeling en advies.....	31
3.1.4 Stap 4: verificatie en besluit.....	33
3.1.5 Stap 5: publicatie.....	36
3.2 Overkoepelende aspecten.....	36
3.3 Tevredenheid en knelpunten.....	40
3.4 Conclusies en aanbevelingen.....	41
Bijlage 1 Documenten gebruikt voor documentenanalyse	45
Bijlage 2 Doorstroom- en LVS-toetsen	47

Samenvatting

Sinds 2023 is het College voor Toetsen en Examens (CvTE) verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van doorstroomtoetsen en van toetsen uit leerlingvolgsystemen (LVS). In dit verband heeft het CvTE een beoordelingsproces ontwikkeld voor vierjarige erkenning en jaarlijkse vaststelling van doorstroomtoetsen en de tienjarige erkenning en tussentijdse check van LVS-toetsen. Het CvTE heeft Oberon gevraagd een externe audit uit te voeren van dit beoordelingsproces.¹

Vragen en opzet van de audit

De audit had twee beschrijvende hoofdvragen met daarbij een aantal beoordelende deelvragen:

1. Hoe is het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen ingericht? Met als deelvragen:
 - Compliance: in hoeverre voldoet de inrichting aan de wettelijke eisen?
 - Kwaliteitsborging: in hoeverre zijn er controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te bewaken?
 - Risicobeheersing: in hoeverre zijn risico's in beeld gebracht en zijn beheersmaatregelen genomen?
2. Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen in de praktijk? Met als deelvragen:
 - Consistentie: in hoeverre komt de uitvoering overeen met de inrichting?
 - Transparantie: in hoeverre zijn de stakeholders bekend met de voor hen relevante processtappen en met hun taken en bevoegdheden?
 - Stakeholdervertrouwen: in hoeverre zijn de stakeholders tevreden over de uitvoering van de processtappen en hebben zij vertrouwen in het proces?
 - Corrigerende maatregelen: welke onvoorziene risico's hebben zich voorgedaan en welke maatregelen zijn naar aanleiding daarvan genomen?

De audit bestond uit twee hoofdonderdelen. We zijn begonnen met een documentenanalyse waarbij we relevante wet- en regelgeving en documenten van het CvTE hebben geanalyseerd. Vervolgens hebben we een interviewronde gehouden, waarbij we gesproken hebben met vertegenwoordigers van het CvTE en van Stichting Cito en met toetsaanbieders.

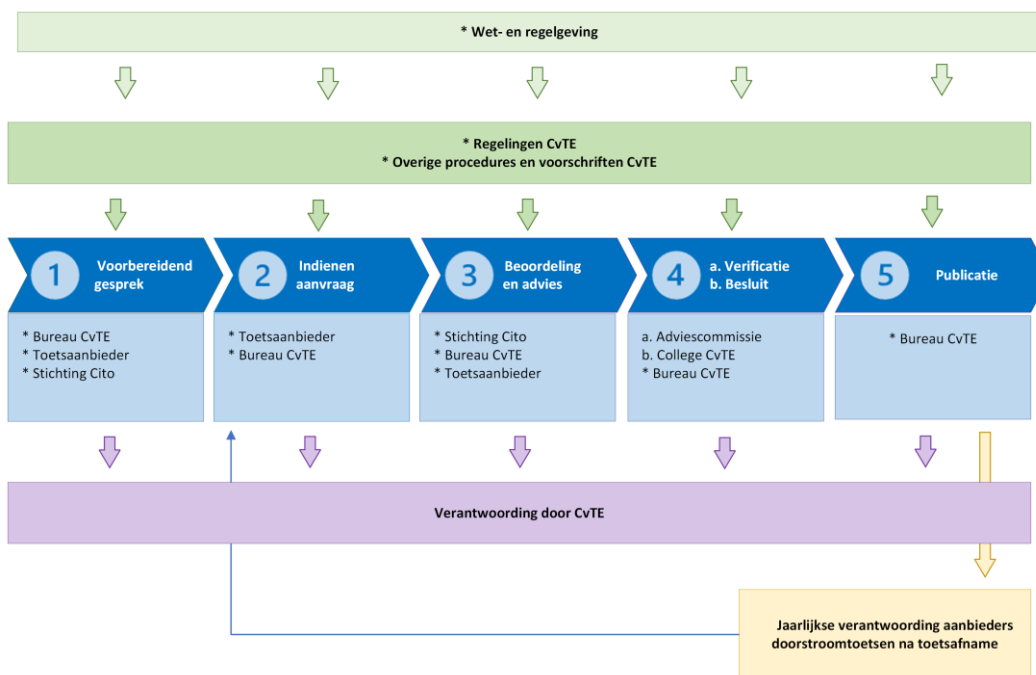
Hoe is het beoordelingsproces ingericht?

Het CvTE heeft een beoordelingsproces ontwikkeld voor erkenning en jaarlijkse vaststelling van doorstroomtoetsen en de erkenning en tussentijdse check van LVS-toetsen. Bij dit proces zijn naast verschillende onderdelen van het CvTE (College, adviescommissie toetsen po en bureau CvTE) ook andere stakeholders betrokken. Uiteraard zijn dat de aanbieders van doorstroom- en LVS-toetsen. Daarnaast speelt ook Stichting Cito² een rol. Deze heeft als taak het CvTE te adviseren over de onderwijskundige en psychometrische kwaliteit van doorstroom- en LVS-toetsen op basis van de door het CvTE vastgestelde beoordelingskaders. In Figuur S.1 geven we een schematische weergave van het beoordelingsproces en de betrokken stakeholders.

¹ De normering van de doorstroomtoetsen en daarbij behorende regelingen maken geen onderdeel uit van de audit; het CvTE laat daar een separaat onderzoek naar doen. Ook de kwaliteit van doorstroom- en LVS-toetsen was geen onderdeel van de gevraagde audit

² In deze rapportage heeft Stichting Cito uitsluitend betrekking op het onderdeel van Stichting Cito dat betrokken is bij het beoordelen van doorstroom- en LVS-toetsen.

Figuur S.1 Beoordelingsproces doorstroom- en LVS-toetsen

Ter beantwoording van de eerste hoofdvraag (Hoe is het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen ingericht?) hebben we in beeld gebracht aan welke wettelijke eisen het beoordelingsproces moet voldoen. Vervolgens hebben we bekeken of deze wettelijke eisen zijn opgenomen in de regelingen van het CvTE (toetswijzer en beoordelingskaders). Tot slot hebben we op basis van de documenten voor elk van de vijf stappen uit het beoordelingsproces het doel, de taak- en rolverdeling en het tijdspad beschreven. In deze samenvatting volstaan we met de conclusies en aanbevelingen.

Compliance: in hoeverre voldoet de inrichting aan de wettelijke eisen?

De wettelijke eisen waaraan het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen moet voldoen zijn door het CvTE vrijwel allemaal uitgewerkt in de CvTE-regelingen (toetswijzer en beoordelingskaders) en/of in de interne documenten waarin de beoogde uitvoering van de processtappen is beschreven. We zien hierbij de volgende uitzonderingen voor doorstroomtoetsen:

- Eén verplicht onderwerp voor het toetsreglement is niet opgenomen in de CvTE-regelingen (de wijze waarop de toetsopgaven aan de directeur ter beschikking worden gesteld) en één onderwerp is deels opgenomen (de wijze waarop de geheimhouding van de toetsopgaven wordt geregeld en de wijze en het moment waarop de toetsopgaven openbaar worden gemaakt: geheimhouding wel opgenomen en openbaarmaking niet).
- In de CvTE-regelingen of interne documenten is niet opgenomen dat een doorstroomtoets de inspectie voldoende basis moet bieden voor een oordeel over de leerresultaten van een school (percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau en het streefniveau behaalt voor de referentieniveaus taal en rekenen). Uit het feit de doorstroomtoets is opgenomen in het [Onderwijsresultatenmodel po](#) van de inspectie kan geconcludeerd worden dat aan deze eis is voldaan.

Aanbeveling

Op basis van bovenstaande bevindingen is ons advies aan het CvTE om te bekijken of aanpassing van een van de CvTE-regelingen voor doorstroomtoetsen nodig is, zodat daarin expliciet aandacht is voor alle wettelijke eisen.

Kwaliteitsborging: in hoeverre zijn er controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te bewaken?

Het CvTE heeft meerdere controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te borgen:

- Het CvTE heeft de beoogde uitvoering van de processtappen gedocumenteerd. In het processchema volgens de BPMN (Business Process Model and Notation) kunnen medewerkers van het CvTE zien welke stappen dienen te worden genomen en welke taken door wie uitgevoerd dienen te worden. In de procesbeschrijving zijn de stappen uitvoeriger beschreven. Bij een deel van de stappen is de tijdsduur opgenomen.
- Archivering van alle digitale correspondentie in OfficeHeart (officiële e-mailsysteem van het CvTE) en opslag van alle documenten in de Terminal Server MAND (beveiligde online omgeving van het CvTE). Alle betrokkenen in het proces hebben via MAND toegang tot voor hen relevante documenten.
- Een hoor- en wederhoorgesprek tijdens de adviseringsfase onder meer om te borgen dat een advies van Stichting Cito niet gebaseerd is op onbedoeld foutief geïnterpreteerde informatie.
- Instellen van een adviescommissie toetsen po (die de adviezen van Stichting Cito verifieert) om de vergewisplicht te borgen.
- Geplande evaluatie van het beoordelingskader voor doorstroomtoetsen en de werkwijze van de adviescommissie.

Aanbeveling

De beschrijving van de inrichting van het proces is in het document van de procesbeschrijving niet op alle punten volledig. Verder is in andere documenten belangrijke aanvullende informatie opgenomen. Onze aanbeveling is alle informatie over de inrichting van het proces volledig en overzichtelijk bij elkaar te brengen in één document dan wel met één basisdocument te werken met daarin expliciete verwijzingen naar andere relevante documenten.

Risicobeheersing: in hoeverre zijn risico's in beeld gebracht en zijn beheersmaatregelen genomen?

Het belangrijkste risico dat het CvTE signaleert, heeft betrekking op het niet kunnen voltooien van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen binnen de wettelijke termijn van vijftien weken. Om dit risico af te dekken controleert het CvTE een ontvangen aanvraag zo snel mogelijk (maximaal enkele werkdagen) op volledigheid waardoor er geen onnodige tijd verloren gaat. Verder wordt de termijn van vijftien weken opgeschort als een toetsaanbieder na het hoor- en wederhoorgesprek aanvullende informatie moet indienen.

Andere risico's waarvoor het CvTE maatregelen heeft getroffen, zijn:

- Om te voorkomen dat toetsaanbieders voor groep 1 en 2 aanvragen indienen voor niet meer toegestane schoolse toetsen (observatie- en registratie-instrumenten mogen wel in groep 1 en 2) is in de 'Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po' onder meer onderscheid gemaakt in instrumenten voor groep 1 en 2 en voor groep 3 tot en met 8.
- In het beoordelingsproces van doorstroomtoetsen is voorzien in een zogenaamd driehoeksoverleg tussen de voorzitter van de adviescommissie, de secretaris-directeur van het CvTE en het bureau van het CvTE. Dit dient ter voorbereiding van het College op 'ingewikkelde' besluiten waarbij de adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie niet eensluidend zijn.
- Om ongewenste neveneffecten (imago schade voor de toetsaanbieder en mogelijk ook breder voor het stelsel van LVS-toetsen) van publicatie van een negatief besluit over meerjarige erkenning van een LVS-toets te voorkomen, heeft het CvTE besloten dergelijke besluiten niet te publiceren.

Tot slot is er een risico waarvan we niet hebben kunnen achterhalen hoe het is afgedekt. Dit betreft besluiten over een toets die niet binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen worden. Hierover staat uitsluitend dat het CvTE dan in gebreke blijft. Onduidelijk is welke acties het CvTE in een dergelijk geval zou willen uitvoeren.

Aanbeveling

Wij adviseren het CvTE een 'noodscenario' te ontwikkelen voor het geval een besluit over een toets niet binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen kan worden.³

Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces in de praktijk?

Om zicht te krijgen op de uitvoering in de praktijk (tweede hoofdvraag) hebben we een interviewronde gehouden, waarbij we gesproken hebben met vertegenwoordigers van het CvTE en van Stichting Cito en met toetsaanbieders. Per stap uit het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen hebben we de uitvoering en de ervaringen van stakeholders in beeld gebracht. In deze samenvatting volstaan we met de conclusies en aanbevelingen.

Consistentie: in hoeverre komt de uitvoering overeen met de inrichting?

We zien een grote mate van consistentie tussen de inrichting van het proces zoals blijkt uit de documenten en de daadwerkelijke uitvoering volgens stakeholders. Met andere woorden, het beoordelingsproces verloopt in de praktijk over het algemeen zoals het vooraf bedacht is. Verder blijkt de gehele planning van het beoordelingsproces goed te zijn, want alle besluiten zijn binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen.

Als we gedetailleerder naar de planning kijken, kunnen we echter enkele kritische kanttekeningen plaatsen. In de beschrijving van de processtappen is niet bij elke processtap de tijdsduur opgenomen. Daardoor is het niet mogelijk om aan te geven of de uitvoering per processtap conform planning is verlopen. Bij de werkzaamheden van de adviescommissie is dit wel mogelijk. Daarover is in de documentatie opgenomen dat de adviescommissie ongeveer twee weken heeft voor de advisering over een LVS-toets en drie tot vier weken voor de beoordeling van alle doorstroomtoetsen. In een gesprek werd aangegeven dat de adviescommissie over het algemeen tien dagen de tijd heeft voor de advisering. Onduidelijk is waar dit verschil tussen het aantal weken genoemd in de documentatie en het aantal dagen genoemd in een interview door wordt veroorzaakt.

Verder blijkt uit de documentenanalyse dat de beoordelingstermijn formeel altijd wordt opgeschort als een toetsaanbieder aanvullende documenten moet leveren. Om toetsaanbieders tegemoet te komen bij het krappe tijdspad bij de doorstroomtoetsen leidt deze formele opschorting in de praktijk niet altijd tot een 'vertraging' in het beoordelingsproces. Het CvTE houdt in principe de oorspronkelijke deadline voor het besluit over een doorstroomtoets aan als aanvullende informatie na het hoor- en wederhoorgesprek binnen vier dagen aangeleverd wordt.

Aanbeveling

Wat betreft het ontbreken van het tijdspad bij een deel van de processtappen verwijzen wij terug naar onze aanbeveling bij kwaliteitsborging: alle informatie over de inrichting van het proces volledig en overzichtelijk bij elkaar brengen in één document dan wel met één basisdocument te werken met daarin expliciete verwijzingen naar andere relevante documenten.

³ Het CvTE is voor het realiseren van het tijdspad van vijftien weken afhankelijk van Stichting Cito. Hoewel de werkwijze van Stichting Cito buiten de scope van de audit valt, lijkt het raadzaam om aandacht te besteden aan het afdekken van het risico van niet tijdig adviseren door Stichting Cito.

Transparantie: in hoeverre zijn de stakeholders bekend met de voor hen relevante processtappen en met hun taken en bevoegdheden?

De informatievoorziening van het bureau van het CvTE is goed en wordt door alle stakeholders gewaardeerd. Iedereen weet wat hem te doen staat en welke deadlines van toepassing zijn. Verder zien we bij de doorstroomtoetsen dat de voorbereidende gesprekken in de eerste beoordelingsronde meer tijd vergden dan in de tweede ronde. Bij de tweede ronde waren de toetsaanbieders bekend met het procesverloop en wisten zij grotendeels al wat er zou gaan komen. Bovendien zijn in het geactualiseerde beoordelingskader onduidelijkheden weggenomen. Verder bleek in de eerste ronde van het beoordelingsproces dat toetsaanbieders bij het hoor- en wederhoorgesprek verrast waren dat er soms nog redelijk veel aanvullende informatie aangeleverd diende te worden. Daarom heeft het CvTE het leveren van aanvullende documentatie na het hoor- en wederhoorgesprek in de voorbereidende gesprekken van de tweede ronde expliciet onder de aandacht gebracht.

Stakeholdervertrouwen: in hoeverre zijn de stakeholders tevreden over de uitvoering van de processtappen en hebben zij vertrouwen in het proces?

De stakeholders zijn tevreden over de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen en zij hebben over het algemeen vertrouwen in een onafhankelijke beoordeling en besluitvorming. Hierbij hebben we twee kritische kanttekeningen gehoord. De eerste heeft betrekking op bepaalde (psychometrische) criteria uit het beoordelingskader die op meerdere manieren geïnterpreteerd kunnen worden. Een verschil in interpretatie kan er toe leiden dat een toetsaanbieder na het hoor- en wederhoorgesprek nog veel aanvullende informatie moet aanleveren om onduidelijkheden weg te nemen. 'Helemaal dichttimmeren' van het kader is volgens toetsaanbieders echter ook niet wenselijk omdat zij ruimte willen houden om met de voor hen meest passende methoden aan te tonen dat hun toets aan een bepaald criterium voldoet. De tweede kritische kanttekening is dat toetsaanbieders aangeven dat de beoordeling kan variëren tussen beoordelaars. Zo zien zij op dezelfde punten verschillen in beoordeling tussen de eerste en de tweede beoordelingsronde of tussen taal en rekenen bij dezelfde toets.

De belangrijkste knelpunten die we gehoord hebben zijn specifiek voor het soort toets. Bij het beoordelingsproces van doorstroomtoetsen is het strakke tijdpad dat grotendeels in de zomerperiode valt voor veel stakeholders een knelpunt. Zij geven aan dat ze erg geholpen zouden zijn als er iets meer ruimte zou zijn in het tijdpad, bijvoorbeeld een week extra voor het aanleveren van aanvullende documentatie door toetsaanbieders na het hoor- en wederhoorgesprek of voor het opstellen van de adviezen door Stichting Cito. Bij de LVS-toetsen lijkt de relevantie dan wel inhoud van het beoordelingskader voor de tussentijdse check het belangrijkste knelpunt. Toetsaanbieders vinden het kader hiervoor te zwaar en vragen zich af of een dergelijke zware beoordeling bij een tussentijdse check opweegt tegen de meerwaarde voor de toetsen. Sommige leden van de adviescommissie zouden het juist prettig vinden als in de tussentijdse beoordeling een aantal punten dieper zouden zijn uitgewerkt.

Aanbevelingen

Aangezien het tijdpad bij de doorstroomtoetsen voor veel stakeholders een knelpunt is, is ons advies om in overleg met deze stakeholders te kijken waar ruimte gevonden kan worden. Een suggestie voor een bespreekvraag voor een dergelijk overleg is: Hoe kijken stakeholders aan tegen het verlaten van de inschrijfperiode voor scholen met een week? Kan dat voor de toetsaanbieders? Weegt de gewonnen tijd bij het beoordelingsproces op tegen de verloren tijd bij het verwerken van inschrijvingen?

Bij de LVS-toetsen lijkt de relevantie dan wel inhoud van het beoordelingskader voor de tussentijdse check het belangrijkste knelpunt. Onze aanbeveling is om in het beoordelingskader een duidelijker

onderscheid te maken tussen (beoordelingscriteria voor) een meerjarige erkenning en een tussentijdse check. Hiermee kan recht gedaan worden aan de functie van de beoordeling op beide momenten.

De werkwijze van Stichting Cito was geen onderwerp van de audit. De adviezen van Stichting Cito over de doorstroom- en LVS-toetsen zijn echter een belangrijk onderdeel van het beoordelingsproces. Toetsaanbieders geven aan dat de beoordeling kan variëren tussen beoordelaars. Het lijkt ons daarom raadzaam dat CvTE in overleg met Stichting Cito bekijkt hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden.

Corrigerende maatregelen: welke onvoorziene risico's hebben zich voorgedaan en welke maatregelen zijn naar aanleiding daarvan genomen?

Bij de eerste beoordelingen van LVS-toetsen werden er enkele fouten in het beoordelingskader geconstateerd en bleek dat er een paar verbeteringen noodzakelijk waren. Vooruitlopend op een formeel vastgesteld nieuw beoordelingskader heeft het CvTE de correcties en verbeteringen op de website geplaatst. Bovendien wijst het CvTE toetsaanbieders tijdens het voorbereidend gesprek op deze wijzigingen.

Bij een voorbereidend gesprek voor een aanvraag van een LVS-toets kan het voorkomen dat geconstateerd wordt dat een toets geen volgaspect heeft. Een dergelijke toets is geen LVS-toets en kan niet beoordeeld worden door het CvTE. Dit is geen direct risico voor het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Indirect zou het wel een risico kunnen zijn. Tijd die het bureau van het CvTE steekt in voorbereidende gesprekken van 'niet beoordeelbare' LVS-toetsen gaat namelijk ten koste van de totaal beschikbare tijd. Om dit te voorkomen neemt een CvTE in een volgende versie van het beoordelingskader voor LVS-toetsen expliciet op het niet gaat om screeningstoetsen.

Tot slot

De uitgevoerde audit kan beschouwd worden als een externe onafhankelijke evaluatie van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Uit de audit blijkt dat er in het proces op meerdere momenten evaluatiemomenten zijn. Die hebben vooral betrekking op een evaluatie van de beoordelingskaders. Ons advies is om de aanwezige evaluatiemomenten systematisch op een rij te zetten. Aanvullend zou in de evaluatie van de beoordelingskaders meer dan nu ook aandacht besteed kunnen worden aan de vraag welke onderdelen er eventueel uit kunnen (bijvoorbeeld met behulp van de vraag: waar weegt de benodigde tijdsinvestering niet op tegen de meerwaarde voor kwaliteit van toets?). Tot slot lijkt het ons zinvol bij de evaluatie een meer evenwichtige balans te vinden tussen evaluatie van de beoordelingskaders en van de uitvoering van het proces in de praktijk.

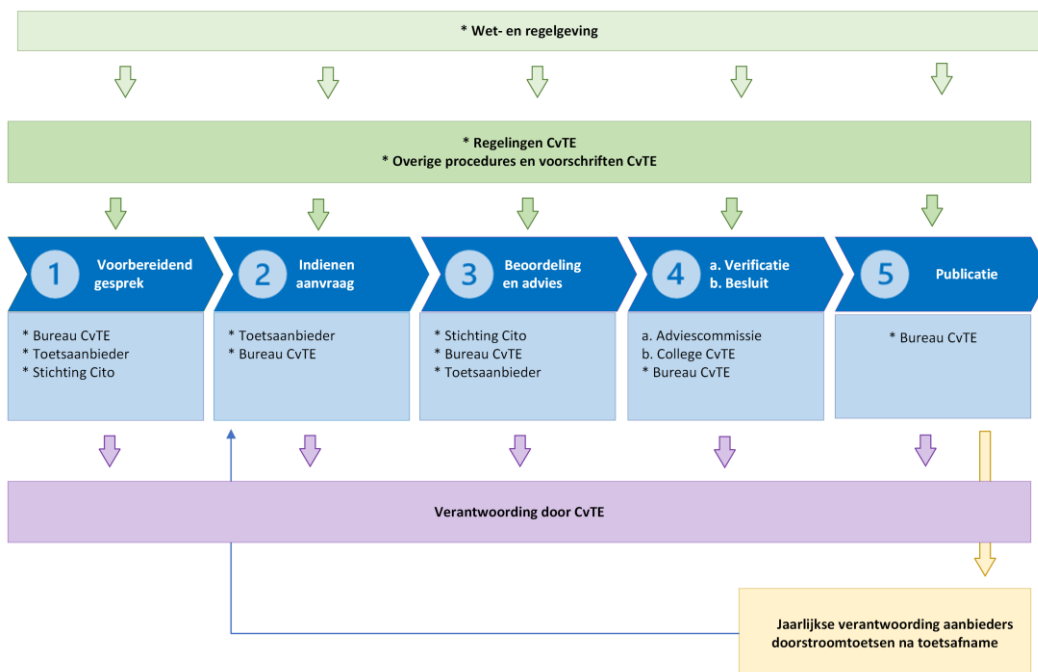
1 Inleiding

Sinds 2023 is het College voor Toetsen en Examens (CvTE) verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van doorstroomtoetsen en van toetsen uit leerlingvolgsystemen (LVS). De wettelijke grondslag voor het beoordelingstraject is opgenomen in de Wet doorstroomtoetsen po, op basis waarvan de Wet CvTE is aangepast.⁴ Het CvTE heeft daarmee de vierjarige erkenning en jaarlijkse vaststelling van doorstroomtoetsen en de tienjarige erkenning van LVS-toetsen als wettelijke taak gekregen. Voor de uitoefening van deze taak heeft het CvTE ook het vaststellen van regelingen als wettelijke taak gekregen. Bij deze regelingen gaat het om een toetswijzer voor doorstroomtoetsen, een beoordelingskader voor doorstroomtoetsen en een beoordelingskader LVS-toetsen en een procedure voor de beoordelingsnormen van de doorstroomtoetsen. Het CvTE heeft Oberon gevraagd een externe audit uit te voeren van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen waarvan de besluiten in 2023 of begin 2024 zijn gepubliceerd.⁵ Dit betreft zeven doorstroomtoetsen en zeven LVS-toetsen (zie Bijlage 2). De normering van de doorstroomtoetsen en daarbij behorende regelingen maken geen onderdeel uit van de audit; het CvTE laat daar een separaat onderzoek naar doen.⁶

Beoordelingsproces doorstroom- en LVS-toetsen

Het CvTE heeft een beoordelingsproces ontwikkeld voor vierjarige erkenning en jaarlijkse vaststelling van doorstroomtoetsen en de tienjarige erkenning en tussentijdse check van LVS-toetsen.⁷ In Figuur 1.1 geven we een schematische weergave van het beoordelingsproces en de betrokken stakeholders.

Figuur 1.1 Beoordelingsproces doorstroom- en LVS-toetsen

Zoals blijkt uit bovenstaande figuur, zijn bij het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen vanuit het CvTE meerdere organisatieonderdelen betrokken: het College, de adviescommissie toetsen po en het bureau van het CvTE. Daarnaast zijn er ook andere stakeholders betrokken bij het proces.

⁴ In Bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de wet- en regelgeving waarnaar we in deze rapportage verwijzen.

⁵ De aanvraag betreft uitsluitend Europees Nederland. Deze rapportage heeft daarom geen betrekking op Caribisch Nederland.

⁶ Ook de kwaliteit van de toetsen was geen onderdeel van de gevraagde audit.

⁷ De tussentijdse check is opgenomen in de Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po. Deze vindt minimaal één keer plaats in de tien jaar waarvoor de erkenning geldig is.

Uiteraard zijn dat de aanbieders van doorstroom- en LVS-toetsen. Daarnaast speelt ook Stichting Cito⁸ een rol. Deze heeft als wettelijke taak het CvTE te adviseren over de onderwijskundige en psychometrische kwaliteit van doorstroom- en LVS-toetsen op basis van de door het CvTE vastgestelde beoordelingskaders.

1.1 Onderzoeksvragen

Het CvTE wilde een onafhankelijke externe audit uit laten voeren om zicht te krijgen op de mate waarin het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen voldoet aan de wettelijke eisen en aan een aantal andere criteria. Om hier zicht op te krijgen, kijken we naar de inrichting van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Deze inrichting is te beschouwen als het ideaaltypische verloop. Daarnaast kijken we naar de daadwerkelijke uitvoering van het beoordelingsproces. Zowel bij de inrichting als bij de uitvoering in praktijk hebben we beschrijvende en beoordelende onderzoeksvragen. In Tabel 1.1 geven we een overzicht.

Tabel 1.1 *Onderzoeksvragen*

Beschrijvend	Beoordelend
1. Hoe is het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen ingericht?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Compliance: in hoeverre voldoet de inrichting aan de wettelijke eisen? ▪ Kwaliteitsborging: in hoeverre zijn er controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te bewaken? ▪ Risicobeheersing: in hoeverre zijn risico's in beeld gebracht en zijn beheersmaatregelen genomen?
2. Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen in de praktijk?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consistentie: in hoeverre komt de uitvoering overeen met de inrichting? ▪ Transparantie: in hoeverre zijn de stakeholders bekend met de voor hen relevante processtappen en met hun taken en bevoegdheden? ▪ Stakeholdervertrouwen: in hoeverre zijn de stakeholders tevreden over de uitvoering van de processtappen en hebben zij vertrouwen in het proces? ▪ Corrigerende maatregelen: welke onvoorziene risico's hebben zich voorgedaan en welke maatregelen zijn naar aanleiding daarvan genomen?

1.2 Opzet van de audit

De audit bestond uit twee hoofdonderdelen. We zijn begonnen met een documentenanalyse waarbij we relevante wet- en regelgeving en documenten van het CvTE hebben geanalyseerd. Vervolgens hebben we een interviewronde gehouden, waarbij we gesproken hebben met vertegenwoordigers van het CvTE en van Stichting Cito en met toetsaanbieders.

⁸ In deze rapportage heeft Stichting Cito uitsluitend betrekking op het onderdeel van Stichting Cito dat betrokken is bij het beoordelen van doorstroom- en LVS-toetsen.

Documentenanalyse

We zijn gestart met het analyseren van relevante wet- en regelgeving om in beeld te brengen aan welke eisen het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen voldoet. Vervolgens hebben we bekeken of deze wettelijke eisen zijn opgenomen in de regelingen van het CvTE (toetswijzer en beoordelingskaders). Tot slot hebben we op basis van de documentatie van het CvTE in beeld gebracht hoe het beoordelingsproces is ingericht. In [Bijlage 1](#) is een compleet overzicht opgenomen van alle documentatie die we gebruiken, waarbij we bij openbare documenten een link hebben toegevoegd.

Interviews met stakeholders

We hebben twaalf interviews gehouden met de stakeholders die betrokken zijn bij het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Het betreft de volgende stakeholders:

- CvTE: college;
- CvTE: adviescommissie toetsen po;
- CvTE: bureau;
- Stichting Cito;
- Aanbieders doorstroomtoetsen;
- Aanbieders LVS-toetsen.⁹

In overleg met de stakeholders hebben we afgesproken of het interview met één of meerdere personen gehouden werd. Bij aanbieders van zowel een doorstroomtoets als LVS-toetsen hebben we, in overleg met de aanbieder, de ene keer een gecombineerd interview voor beide soorten toetsen gehouden en de andere keer een interview per soort toets. Zodoende komen we tot acht interviews met toetsaanbieders:

- vijf interviews met aanbieders van doorstroomtoetsen;¹⁰
- twee interviews met aanbieders van LVS-toetsen;
- één gecombineerd interview met een aanbieder van een doorstroomtoets en LVS-toetsen.

De meeste interviews zijn online gehouden en een enkel interview op locatie. Voor de toetsaanbieders en de andere stakeholders hebben we gespreksleidraden op maat ontwikkeld. Vanwege hun verschillende rollen en betrokkenheid bij het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen dienden andere vragen aan de orde te komen. Van alle interviews hebben we een verslag gemaakt dat voor akkoord is voorgelegd aan de geïnterviewden.

1.3 Leeswijzer

In de rest van deze rapportage presenteren we de bevindingen van de audit. In hoofdstuk 2 staat de inrichting van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen centraal en hoofdstuk 3 de daadwerkelijke uitvoering van praktijk. We starten beide hoofdstukken met een beschrijving van de onderzoeksbevindingen. Daarmee geven we antwoord op de beschrijvende onderzoeksvragen hoe het beoordelingsproces is ingericht en wordt uitgevoerd. We sluiten de hoofdstukken af met de conclusies. Deze conclusies betreffen de antwoorden op de beoordelende onderzoeksvragen.

⁹ In [Bijlage 2](#) is een overzicht opgenomen van de aanbieders van doorstroom- en LVS-toetsen.

¹⁰ Het interview van de DOE en de calamiteitentoets betrof één interview voor beide toetsen.

2 Hoe is het beoordelingsproces ingericht?

In dit hoofdstuk staat de eerste beschrijvende onderzoeksvraag centraal: Hoe is het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen ingericht. We gaan eerst in op de wettelijke eisen waaraan dit beoordelingsproces moet voldoen en bekijken of deze wettelijke eisen zijn opgenomen in de regelingen van het CvTE. Vervolgens brengen we in de tweede paragraaf op basis van documentatie van het CvTE in beeld hoe de verschillende stappen uit het beoordelingsproces zijn beschreven. We sluiten in de derde paragraaf af met de conclusies en aanbevelingen. Daarbij gaan we in op beoordelende onderzoeksvragen met betrekking tot compliance, kwaliteitsborging en risicobeheersing.

2.1 Wettelijke eisen en CvTE-regelingen¹¹

2.1.1 Wet- en regelgeving

Sinds 2023 is de Wet doorstroomtoetsen po van kracht. Deze wet regelt onder meer een aanpassing van de Wet College voor toetsen en examens. Vanaf 1 januari 2023 heeft CvTE daardoor ook als taken:

- erkenning voor een periode van vier jaar van doorstroomtoetsen en jaarlijkse vaststelling van deze doorstroomtoetsen (Wet CvTE, artikel 3a, lid 1a en 1b);
- erkenning voor een periode van tien jaar van LVS-toetsen (Wet CvTE, artikel 3a, lid 1c);
- doen van mededelingen over erkenningen van doorstroom- en LVS-toetsen en over jaarlijkse vaststellingen van doorstroomtoetsen (Wet CvTE, artikel 3a, lid 1d);
- vaststellen van een toetswijzer voor de inhoudelijke kwaliteitseisen voor de verplichte domeinen Nederlandse taal en rekenen (Wet CvTE, artikel 3a, lid 1e);
- opstellen van een beoordelingskader met daarin de psychometrische, onderwijskundige en organisatorische aspecten voor de erkenning en jaarlijkse vaststelling van doorstroom- en LVS-toetsen (Wet CvTE, artikel 3a, lid 1g).

In de Wet CvTE is opgenomen dat doorstroom- en LVS-toetsen moeten voldoen aan regels over validiteit, betrouwbaarheid, deugdelijke normering, organisatorische aspecten en voor ouders en leerlingen inzichtelijke weergave van de resultaten zoals opgenomen in een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Dit betreft het Toetsbesluit PO.

Besluiten van het CvTE over het erkennen en vaststellen van doorstroom- en LVS-toetsen zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Als gevolg daarvan kunnen toetsaanbieders die het niet eens zijn met een genomen besluit gebruik maken van de mogelijkheden voor bezwaar en beroep uit de Awb.

De invoering van de Wet doorstroomtoetsen po brengt ook voor Stichting Cito een nieuwe taak met zich mee. Dit is geregeld door een aanpassing van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013. Als gevolg van deze aanpassing heeft Stichting Cito als taak om het CvTE in het kader van erkenning en jaarlijkse vaststelling op basis van de beoordelingskaders te adviseren over de onderwijskundige en psychometrische kwaliteit van doorstroom- en LVS-toetsen. Als gevolg hiervan geldt voor het CvTE de zogenaamde vergewisplicht uit de Awb. Dat betekent dat het CvTE zich ervan moet vergewissen dat het advies van Stichting Cito op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden.

¹¹ Zie [Bijlage 1](#) voor links naar de wet- en regelgeving, inclusief de CvTE-regelingen.

2.1.2 CvTE-regelingen

Zoals in voorgaande paragraaf beschreven zijn het opstellen van een toetswijzer voor doorstroomtoetsen en van beoordelingskaders voor doorstroom- en LVS-toetsen sinds 2023 nieuwe taken van het CvTE. Het CvTE heeft deze taken uitgevoerd door het (laten) vaststellen van de volgende regelingen¹²:

1. Regeling toetswijzer doorstroomtoets PO: deze regeling is een uitwerking van het Toetsbesluit PO en geeft weer aan welke eisen een doorstroomtoets moet voldoen wat betreft inhoud en vorm. Bij de inhoud gaat het om een explicitering van de eisen voor de wettelijke verplichte domeinen uit het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.
2. Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO: in deze regeling staan de onderwijskundige, organisatorische en psychometrische aspecten waaraan doorstroomtoetsen moeten voldoen bij de erkenning en jaarlijkse vaststelling. Stichting Cito dient het advies over doorstroomtoetsen te baseren op deze regeling.
3. Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po: in deze regeling staan de onderwijskundige, organisatorische en psychometrische aspecten waaraan LVS-toetsen¹³ moeten voldoen. Verder maakt de regeling een onderscheid tussen de tienjarige erkenning en een tussentijdse check. Stichting Cito dient het advies over LVS-toetsen te baseren op deze regeling.

2.1.3 Zijn de wettelijke eisen opgenomen in de CvTE-regelingen?

In paragraaf 2.1.1 hebben we wet- en regelgeving beschreven die relevant is voor het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Op basis hiervan hebben we de wettelijke eisen in beeld gebracht waaraan het beoordelingsproces moet voldoen. In deze paragraaf bekijken we of deze wettelijke eisen zijn opgenomen in de CvTE-regelingen.¹⁴ We starten met wettelijke eisen die voor het beoordelingsproces van zowel doorstroomtoetsen als LVS-toetsen gelden. Daarna gaan we in op eisen voor elk van de toetsen afzonderlijk.

In Tabel 2.1 zien we dat een deel van de wettelijke eisen is opgenomen in de CvTE-regelingen en een ander deel van de wettelijk eisen niet. Wettelijke eisen die niet zijn opgenomen in CvTE-regelingen zijn:

- de adviseurstaak van Stichting Cito bij het beoordelingsproces is wel opgenomen in het beoordelingskader voor de doorstroomtoetsen, maar niet in dat voor de LVS-toetsen;
- het doen van mededelingen over erkenningen en jaarlijkse vaststellingen is niet opgenomen in de CvTE-regelingen;
- de mogelijkheden voor bezwaar en beroep zijn niet opgenomen in de CvTE-regelingen.

In paragraaf 2.2 lichten we toe dat deze wettelijke eisen wel zijn opgenomen in documenten waarin het CvTE de processtappen beschrijft.

¹² De beoordelingskaders zijn in opdracht van het CvTE ontwikkeld door RCEC. Het ontwikkelproces is conform onze opdracht geen onderdeel van de audit. Dat geldt ook voor de vraag of de beoordelingskaders de juiste criteria bevatten.

¹³ Er wordt een onderscheid gemaakt in vier typen LVS-instrumenten:

- i. observatie- en registratie-instrumenten voor de eerste twee leerjaren;
- ii. observatie- en registratie-instrumenten voor het derde tot en met het achtste leerjaar;
- iii. LVS-instrumenten voor het derde tot en met het achtste leerjaar voor de voorgeschreven terreinen Nederlandse taal en rekenen;
- iv. LVS-instrumenten voor het derde tot en met het achtste leerjaar voor niet voorgeschreven terreinen, zoals emotionele ontwikkeling.

¹⁴ De normering van de doorstroomtoetsen is geen onderwerp van de audit is. Wettelijke eisen gericht op deze normering laten we dan ook buiten beschouwing. Bij wettelijke eisen die niet zijn opgenomen in de drie CvTE-regelingen uit paragraaf 2.1.2 hebben we gekeken of deze wel zijn opgenomen in de Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen PO.

Tabel 2.1 Opname wettelijke eisen beoordelingsproces **doorstroom- en LVS-toetsen in CvTE-regelingen***

Wettelijke eis	Bron	CvTE-regeling
Tijdpad		
CvTE beslist binnen vijftien weken na ontvangst van een aanvraag tot erkenning of jaarlijkse vaststelling.	Wet CvTE, art. 3a lid 3	4 (Bijlage 1, art. 3) 3 (Bijlage 1, art. 1.6.1)
Besluit		
Mededelingen doen over erkenningen en jaarlijkse vaststellingen.	Wet CvTE, art. 3a lid 1d	niet
Erkenning en vaststelling		
Als een toets niet meer voldoet aan criteria kan CvTE erkenning intrekken.	Wet CvTE, art. 3a lid 4	2 (Bijlage 1, art. 1.2) 3 (Bijlage 1, art. 1.7.2)
Bezwaar en beroep		
Toetsaanbieders die het niet eens zijn met een besluit van CvTE kunnen gebruik maken van mogelijkheden voor bezwaar en beroep.	Awb, hoofdstuk 6	2 (Bijlage 1, art. 1.2)**
Taak Stichting Cito		
Stichting Cito als taak om het CvTE te adviseren over de onderwijskundige en psychometrische kwaliteit van doorstroom- en LVS-toetsen.	Wet SLOA, art. 3, lid 1b	1 (Bijlage 1, art. 1.2) 2 (Bijlage 1, art. 1.2)

* 1=Regeling toetswijzer doorstroomtoets PO, 2=Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO, 3=Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po en 4=Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen PO.

** Wel opgenomen in de oorspronkelijke versie van het Beoordelingskader doorstroomtoetsen PO en niet in de bijgestelde versie.

In Tabel 2.2 is te zien dat de meeste wettelijke eisen aan doorstroomtoetsen zijn opgenomen in de CvTE-regelingen. Niet opgenomen zijn de datum van 31 mei waarop toetsaanbieders uiterlijk hun aanvraag moeten indienen en de verplichting om een besluit over (intrekken van) erkenning te publiceren in de Staatscourant. In paragraaf 2.2 zullen we zien dat deze eisen wel zijn opgenomen in documenten waarin het CvTE de processtappen beschrijft. Met betrekking tot het toetsreglement is één verplicht onderwerp niet opgenomen in de CvTE-regelingen (de wijze waarop de toetsopgaven aan de directeur ter beschikking worden gesteld) en één onderwerp is deels opgenomen (de wijze waarop de geheimhouding van de toetsopgaven wordt geregeld en de wijze en het moment waarop de toetsopgaven openbaar worden gemaakt: geheimhouding wel opgenomen en openbaarmaking niet). Tot slot is in de CvTE-regelingen niet opgenomen dat een doorstroomtoets de inspectie voldoende basis moet bieden voor een oordeel over de leerresultaten van een school. Uit het feit de doorstroomtoets is opgenomen in het [Onderwijsresultatenmodel po](#) van de inspectie kan geconcludeerd worden dat aan deze eis is voldaan.

Tabel 2.2 Opname wettelijke eisen beoordelingsproces **doorstroomtoetsen in CvTE-regelingen***

Wettelijke eis	Bron	CvTE-regeling
Tijdpad		
Een toetsaanbieder dient op of voor 31 mei van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de toets wordt afgenomen een aanvraag in bij het CvTE.	Toetsbesluit PO, art. 9, lid 1 en 2	niet
Aanvraag		
In de aanvraag toont de toetsaanbieder aan dat de toets voldoet aan een aantal nader omschreven kenmerken en moet de toetsaanbieder meerdere zaken aanleveren.	Toetsbesluit PO, art. 9, lid 3	1 (Bijlage 1) 2 (Bijlage 1)

Wettelijke eis	Bron	CvTE-regeling
Inhoud toets		
De toets meet welk eindniveau een leerling heeft behaald voor 'verplichte' domeinen Nederlandse taal en rekenen uit het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.	Toetsbesluit PO, art. 3 lid 1	1 (Bijlage 1) 2 (Bijlage 1)
De opgaven over Nederlandse taal en rekenen en wiskunde worden jaarlijks ververst, behoudens dat deel van de gezamenlijke set aan opgaven dat noodzakelijk is om de resultaten van de doorstroomtoetsen over de jaren heen te vergelijken.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid e	2 (Bijlage 1)
Kenmerken toets		
De toets leidt op basis van het door een leerling behaalde resultaat tot een eenduidig advies omtrent het te volgen vervolgonderwijs.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid a	2 (Bijlage 1)
De toets is inhoudelijk valide, betrouwbaar en heeft een deugdelijke normering.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid b	1 (Bijlage 1) 2 (Bijlage 1)
Het toetsresultaat maakt het eindniveau van de leerling ten opzichte van de referentieniveaus.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid f	1 (Bijlage 1) 2 (Bijlage 1)
De toets is geschikt voor alle leerlingen met uitzondering van enkele gespecificeerde groepen leerlingen.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid g	2 (Bijlage 1, art 4.2)
De toets biedt de inspectie voldoende basis voor een oordeel over de leerresultaten van een school. ¹⁵	Toetsbesluit PO, art. 4, lid h	niet
Het toetsreglement bevat een regeling voor ten minste een aantal nader omschreven onderwerpen.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid i en art. 7	2 (Bijlage 1, art 4.3)**
De toets kent een verantwoording van de inhoud, waarin meerdere onderwerpen opgenomen moeten worden.	Toetsbesluit PO, art. 4, lid j	1 (Bijlage 1, art. 2.3) 2 (Bijlage 1, art. 1.3, 3.3 en 4.3)
Erkenning en vaststelling		
De toets wordt erkend voor periode van vier jaar.	Wet CvTE, art. 3a lid 1a	2 (Bijlage 1, art. 6)
Jaarlijkse vaststelling of een toets nog voldoet aan criteria op basis waarvan erkenning is verleend.	Wet CvTE, art. 3a lid 1b	2 (Bijlage 1, art. 6)
Erkenning als toets voldoet aan voorwaarden zoals gespecificeerd in Toetsbesluit PO.	Wet CvTE, art. 3a lid 2a en 2c	1 2
Besluit		
Een besluit tot (intrekking van) erkenning van een toets wordt in de Staatscourant gepubliceerd.	Toetsbesluit PO, art. 9, lid 4	niet

* 1=Regeling toetswijzer doorstroomtoets PO en 2=Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO.

** 'De wijze waarop de toetsopgaven aan de directeur ter beschikking worden gesteld' moet volgens het toetsbesluit zijn opgenomen in het toetsreglement. Dit onderwerp is niet opgenomen in een CvTE-regeling. 'De wijze waarop de geheimhouding van de toetsopgaven wordt geregeld en de wijze en het moment waarop de toetsopgaven openbaar worden gemaakt' moet volgens het toetsbesluit zijn opgenomen in het toetsreglement. De geheimhouding is wel opgenomen in een CvTE-regeling (nr. 2, Bijlage 1, art. 4.3), maar het moment van openbaar maken niet.

Tot slot hebben we gekeken of de wettelijke eisen voor LVS-toetsen zijn opgenomen in CvTE-regelingen. Uit Tabel 2.3 blijkt dat dit voor alle eisen het geval is.

¹⁵ Leerresultaten zoals bedoeld in art. 45c, lid 2 van de WPO en art. 48d, lid 2 van de WEC. Deze artikelen worden verder uitgewerkt in de [Regeling leerresultaten PO 2020](#). Daaruit blijkt dat het gaat om percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau en het streefniveau behaalt voor de referentieniveaus taal en rekenen.

Tabel 2.3 Opname wettelijke eisen beoordelingsproces LVS-toetsen in CvTE-regelingen*

Wettelijke eis	Bron	CvTE-regeling
Aanvraag		
In de aanvraag toont de toetsaanbieder aan dat de toets voldoet aan een aantal nader omschreven kenmerken en moet de toetsaanbieder meerdere zaken aanleveren.	Toetsbesluit PO, art. 12	3 (Bijlage 1)
Kenmerken toets		
De toets meet systematisch de leervorderingen van leerlingen.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 1a	3 (Bijlage 1, art. 1.3)
De toets is inhoudelijk valide, betrouwbaar en deugdelijk genormeerd.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 1b	3 (Bijlage 1)
Het toetsresultaat maakt het niveau van de leerling ten opzichte van de referentieniveaus inzichtelijk.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 1c	3 (Bijlage 1)
De toets maakt de leervorderingen van leerlingen voor de ouders, voogden of verzorgers inzichtelijk.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 1d	3 (Bijlage 1)
De toets kent een verantwoording van de inhoud, waarin is beschreven welke keuzes zijn gemaakt voor de te toetsen domeinen en de daarbij passende afnamevorm.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 1e	3 (Bijlage 1, art. 2.2 en 2.3)
Een toets die wordt afgenomen bij leerlingen in het eerste of tweede leerjaar, beschrijft uitsluitend de leervorderingen door de leerling te observeren.	Toetsbesluit PO, art. 11, lid 2	3 (Bijlage 1, art. 1.3.1.1)
Erkenning		
De toets wordt erkend voor periode van tien jaar.	Wet CvTE, art. 3a lid 1c	3 (Bijlage 1, art. 1.2 en 1.7)
Erkenning als toets voldoet aan voorwaarden uit Toetsbesluit PO.	Wet CvTE, art. 3a lid 2b en 2c	3

* 3=Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po.

2.2 Beschrijving beoordelingsproces door CvTE

In de vorige paragraaf hebben we de wettelijke eisen en CvTE-regelingen beschreven die relevant zijn voor het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. In deze paragraaf beschrijven we hoe het CvTE dit beoordelingsproces heeft ingericht. We baseren ons daarbij op (interne) documenten van het CvTE en op informatie op de website van het CvTE. We ordenen de beschrijving aan de hand van de vijf stappen uit het beoordelingsproces (zie Figuur 1.1). Het CvTE heeft deze stappen in een stroomschema gevisualiseerd en geeft per stap een toelichting in een procesbeschrijving. Na de beschrijving per processtap gaan we in op twee overkoepelende onderdelen van de procesinrichting: kwaliteitsborging en risicobeheersing.

Ter toelichting op de beschrijvingen het volgende:

- Tenzij expliciet anders vermeld, hebben de beschrijvingen betrekking op het beoordelingsproces van zowel doorstroomtoetsen als LVS-toetsen;
- Daar waar in de beschrijvingen sprake is van het CvTE bedoelen we de medewerkers van het bureau van het CvTE;
- De nummers tussen haakjes verwijzen naar documenten van het CvTE zoals die zijn opgenomen in [Bijlage 1](#). Het stroomschema (nr. 1) en de procesbeschrijving (nr. 2) vormen de basis voor de beschrijvingen. Omwille van de leesbaarheid nemen we deze nummers niet op.

2.2.1 Stap 1: voorbereidend gesprek

Doel

Het voorbereidend gesprek vindt plaats voordat het beoordelingstraject start. In het voorbereidend gesprek kan de toetsaanbieder vragen stellen en wordt informatie gedeeld over de planning, procedure, inhoud van de doorstroomtoets/LVS-toets en de eisen die aan een toets gesteld worden.

Taak- en rolverdeling

De toetsaanbieder stuurt een e-mail naar het CvTE met als onderwerp 'voorbereidend gesprek' om een gesprek met het CvTE aan te vragen. Alle e-mails rondom de beoordeling van de toetsen worden verzonden naar en vanaf een vast e-mailadres van het CvTE dat is gekoppeld aan OfficeHeart. OfficeHeart is het officiële e-mailsysteem van het CvTE, waarin alle e-mails worden gearchiveerd in dossiers per toetsaanbieder.

Het CvTE gebruikt een modelbrief (nr. 12) als standaardreactie op de aanvraag van het voorbereidend gesprek, waarin wordt medegedeeld dat het CvTE telefonisch contact opneemt voor het inplannen van het gesprek en dat de correspondentie wordt gedeeld met Stichting Cito. Het CvTE is verantwoordelijk voor het organiseren en plannen van het voorbereidend gesprek.

Het CvTE en Stichting Cito voeren samen het voorbereidend gesprek met de toetsaanbieder. Na het voorbereidend gesprek stelt het CvTE een e-mail op aan de toetsaanbieder met de uitkomsten van het gesprek en legt deze uitkomsten vast in de planning op de Terminal Server MAND van het CvTE (hierna: MAND). MAND is de online omgeving van het CvTE waarin alle documenten met betrekking tot het beoordelingsproces staan opgeslagen. Alle betrokkenen in dit proces hebben toegang tot de voor hen relevante documenten.

Het CvTE is vervolgens verantwoordelijk voor het afstemmen van de planning van het beoordelingsproces. Nadat de toetsaanbieder heeft besloten om het beoordelingstraject in te willen gaan, stemt het CvTE met Stichting Cito de voorlopige planning af via de e-mail. Daarna legt het CvTE de voorlopige planning voor aan de toetsaanbieder via de e-mail. In de documentatie van het CvTE is vastgelegd dat deze e-mails worden verzonden vanuit een vast e-mailadres van het CvTE. Alle betrokken medewerkers van het CvTE hebben toegang tot deze mailbox en kunnen daar het e-mailverkeer terugvinden.

Na akkoord van de toetsaanbieder op de voorgestelde planning deelt het CvTE de definitieve planning en startdatum van het beoordelingstraject per e-mail met Stichting Cito en de toetsaanbieder.

Tijdpad¹⁶

Nadat de toetsaanbieder het voorbereidend gesprek via de e-mail heeft aangevraagd, neemt het CvTE binnen vijf werkdagen contact op met de toetsaanbieder om het gesprek in te plannen. Na het voorbereidend gesprek heeft het CvTE tien werkdagen om de planning van het beoordelingstraject af te stemmen met Stichting Cito en de toetsaanbieder.

¹⁶ De tijdsduur betreft interne termijnen van het CvTE voor de maximale duur.

2.2.2 Stap 2: indienen aanvraag

Doel

De toetsaanbieder dient de complete aanvraag met de ingevulde leeswijzer via MAND te uploaden. Het CvTE beoordeelt of de aanvraag compleet is. Als de aanvraag compleet is, wordt deze in behandeling genomen. Als er informatie ontbreekt, vraagt het CvTE de toetsaanbieder om deze aan te leveren.

Taak- en rolverdeling

Het CvTE noemt in het voorbereidende gesprek de deadline voor het indienen van de aanvraag. Op de website van het CvTE staat een stappenplan voor de aanvraag van [doorstroomtoetsen](#) en van [LVS-toetsen](#). Dit stappenplan geeft aan wie gemaild moet worden en waar documenten moeten worden geüpload. Documenten en materialen die horen bij de papieren versie van de toets mogen digitaal via MAND worden ingediend. De vorm en uitstraling mag hierbij niet afwijken van de fysieke papieren versie. Als digitale indiening niet mogelijk of gewenst is, kunnen deze documenten worden verstuurd naar het postbusadres van CvTE. In het beoordelingskader staat gespecificeerd welke documenten de toetsaanbieders bij de aanvraag moeten indienen. Naast de documentatie voegt de toetsaanbieder een ingevulde leeswijzer (nr. 9 en 10) toe. In de leeswijzer geeft de toetsaanbieder aan op welk paginanummer de beoordelaars de benodigde informatie kunnen vinden om een bepaald criterium te beoordelen.

Nadat de toetsaanbieder de aanvraag heeft ingediend in de MAND, stuurt de toetsaanbieder een e-mail met het onderwerp 'aanvraag doorstroomtoets'/'aanvraag leerlingvolgsysteem' naar een vast e-mailadres gekoppeld aan OfficeHeart. Het CvTE stuurt een modelbrief (nr. 13) waarin wordt medegedeeld dat de aanvraag is ontvangen en wordt beoordeeld op compleetheid. Ook wordt daarin verwezen naar de website van het CvTE voor meer informatie over het beoordelingsproces.

Het CvTE legt vervolgens de officiële aanvraag vast in OfficeHeart. Daarnaast brengt het CvTE Stichting Cito op de hoogte van de ingediende aanvraag met een modelbrief (nr. 13). Hierin kondigt het CvTE ook aan dat ze Stichting Cito opnieuw op de hoogte brengen als de aanvraag op volledigheid is gecontroleerd.

Het CvTE beoordeelt de documentatie met behulp van de leeswijzer op compleetheid. Indien de aanvraag niet compleet is, verzoekt het CvTE de toetsaanbieders door middel van een modelbrief (nr. 14) om de ontbrekende documenten aan te leveren. In deze e-mail wordt ook vermeld dat de beoordelingstermijn is opgeschort totdat de aanvullende documenten zijn ingediend. De toetsaanbieder kan de aanvullende documenten aanleveren via MAND en eventueel per post. Daarna stuurt de toetsaanbieder het CvTE een bevestiging per e-mail dat de aanvraag compleet is ingediend (nr. 15). Ook informeert het CvTE Stichting Cito hierover en geeft daarbij aan dat alle documentatie in MAND staat (nr. 15).

Tijdpad¹⁷

De wettelijke termijn voor het beoordelingsproces bedraagt vijftien weken: deze termijn start op het moment dat een aanvraag is ingediend en eindigt als het besluit is genomen door het CvTE. Bij de LVS-toetsen stemt de toetsaanbieder met het CvTE een deadline voor het indienen van de aanvraag af, terwijl deze deadline voor doorstroomtoetsen jaarlijks vastligt op uiterlijk 31 mei. Met het oog op deze deadline reserveren medewerkers van het CvTE 31 mei en 1 juni in hun agenda. In de interne documentatie van het CvTE is opgenomen dat het CvTE binnen een aantal werkdagen de ingediende

¹⁷ Om het gehele beoordelingsproces binnen de wettelijke termijn van vijftien weken af te kunnen ronden heeft het CvTE per processtap interne termijnen opgenomen. Deze termijnen betreffen de maximale duur.

aanvraag controleert op volledigheid. Wanneer aanvullende documenten nodig zijn, wordt de beoordeling opgeschort. De termijn gaat weer lopen vanaf het moment dat de aanvraag compleet is ingediend.

2.2.3 Stap 3: beoordeling en advies

Doel

Stichting Cito adviseert het CvTE over de erkenning of vaststelling van een doorstroom- of LVS-toets. De beoordeling van de aanvraag begint met het opstellen van een conceptadvies door Stichting Cito. Dit conceptadvies wordt besproken tijdens een hoor- en wederhoorgesprek tussen de toetsaanbieder, het CvTE en Stichting Cito. Op basis van dit gesprek en aanvullende documentatie stelt Stichting Cito het definitieve advies op.

Taak- en rolverdeling¹⁸

Stichting Cito start met de beoordeling nadat ze van het CvTE bericht heeft gehad dat de aanvraag compleet is. Stichting Cito beoordeelt of doorstroomtoetsen voldoen aan de criteria uit de Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO en of LVS-toetsen voldoen aan de criteria uit de Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po. Een toets moet voldoen aan alle eisen die van toepassing zijn op de toets, anders ontvangt de toetsaanbieder geen positief advies. Sommige eisen, zoals itemkwaliteit en onderwijskundige criteria, zijn van toepassing op alle toetsen. Andere eisen zijn enkel op bepaalde toetsen van toepassing, zoals die met betrekking tot adaptieve of lineaire toetsen. Het CvTE heeft een 'Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatiecategorieën en toetsopgaven' van het CvTE (nr. 11) die bedoeld is als hulpmiddel voor Stichting Cito om de onderwijskundige kwaliteit te beoordelen.

Voordat de eerste aanvragen werden ingediend, hebben de adviescommissie toetsen po en Stichting Cito in overleg een format ontwikkeld voor de adviezen. Zij startten met overleg over de beoordelingskaders, met name over de interpretatie van de kwaliteitscriteria. Op basis hiervan stelde Stichting Cito 'droge' voorbeeldadviezen op als format voor toekomstige adviezen. Dit format legde Stichting Cito weer voor aan de adviescommissie. Het uiteindelijke format¹⁹ omvat een aantal pagina's waarin het beoordelingsproces en het advies worden toegelicht en een bijlage waarin per kwaliteitscriterium het oordeel wordt toegelicht. De beoordeling betreft geen waarderend oordeel (bijvoorbeeld voldoende of goed), maar uitsluitend een oordeel of wel of niet aan het kwaliteitscriterium wordt voldaan. Hiermee worden heldere, herkenbare onderbouwingen van een advies beoogd, die het College ondersteunen bij het nemen van een weloverwogen besluit.

Na de initiële beoordeling plaatst Stichting Cito het conceptadvies op MAND en brengt het CvTE hiervan op de hoogte via een e-mail. Het CvTE is verantwoordelijk voor het plannen van een hoor- en wederhoorgesprek met de toetsaanbieder en Stichting Cito om het conceptadvies te bespreken. Hierbij wordt bekeken of verbeteringen nodig zijn en/of aanvullende documentatie vereist is om tot een positieve beoordeling te komen. Als er aanvullende documenten nodig zijn, brengt het CvTE de toetsaanbieder hiervan op de hoogte via een modelbrief (nr. 16). Hierin wordt vermeld dat de beoordelingstermijn wordt opgeschort totdat de gevraagde documenten via MAND zijn aangeleverd.

¹⁸ De opdrachtgever heeft laten weten dat de werkwijze van Stichting Cito buiten de scope van de audit valt. We hebben daarom geen documenten van Stichting geanalyseerd die betrekking hebben op de advisering. Bij de interviews hebben we hier wel informatie over verkregen. Deze is opgenomen in hoofdstuk 3.

¹⁹ Wij hebben dit format niet kunnen verifiëren. Uit de besluiten op de website van het CvTE (zie [Bijlage 2](#)) blijkt echter dat deze bij de verschillende doorstroomtoetsen en bij de verschillende LVS-toetsen dezelfde opbouw hebben.

Het CvTE ontvangt een e-mail van de toetsaanbieder wanneer de aanvullende documentatie op MAND staat. De beoordelingstermijn wordt dan hervat. Stichting Cito stelt vervolgens het definitieve advies op en plaatst dit op MAND. Het CvTE ontvangt van Stichting Cito een bevestiging per e-mail, neemt de documenten in behandeling en stemt de planning voor het behandelen van het definitieve advies af met de voorzitter van de adviescommissie van het CvTE. Het CvTE is verantwoordelijk voor het aanleveren van het definitieve advies van Stichting Cito bij de adviescommissie via MAND.

Tijdpad

De wettelijke termijn tussen het indienen van de aanvraag en de publicatie van het besluit bedraagt vijftien weken. Om het beoordelingsproces binnen deze termijn te kunnen afronden heeft het CvTE interne termijnen vastgelegd, die enigszins flexibel zijn. Voor het opstellen van het conceptadvies door Stichting Cito gaat het CvTE uit van vijf weken. Tijdens het hoor- en wederhoorgesprek maakt de toetsaanbieder met het CvTE afspraken over de deadline voor het aanleveren van aanvullende informatie. De beoordelingstermijn wordt opgeschort totdat deze documenten zijn ingediend. Stichting Cito stelt daarna het definitieve advies op, waarvoor zij ongeveer één tot twee weken de tijd heeft.

2.2.4 Stap 4: verificatie en besluit

Doel

De adviezen van Stichting Cito worden door de adviescommissie toetsen op van het CvTE geverifieerd. Deze verificatie leidt tot een definitief advies aan het College van het CvTE, dat vervolgens het definitieve besluit over de meerjarige erkenning van een doorstroom- of LVS-toets, de jaarlijkse vaststelling van een doorstroomtoets of de tussentijdse check van een LVS-toets.

Taak- en rolverdeling

Om binnen de nieuwe wettelijke taak zo onafhankelijk mogelijk te opereren, heeft het CvTE een adviescommissie ingesteld. De adviescommissie bevindt zich in het beoordelingsproces tussen Stichting Cito en het College. Het CvTE heeft voor het instellen van een adviescommissie gekozen om zeker te weten dat wordt voldaan aan de vergewisplicht: het CvTE mag er in principe van uit gaan dat het advies van Stichting Cito in orde is, maar moet verifiëren of dit op een deugdelijke wijze tot stand is gekomen. De taken en werkzaamheden van de adviescommissie zijn vastgelegd in een intern document (nr. 5). Daarin zijn onder meer de taak en werkwijze van de adviescommissie beschreven en staan korte profielen en taakomschrijvingen voor de voorzitter en leden van de adviescommissie. Ook de taak van het bureau van het CvTE in relatie tot de adviescommissie is opgenomen.

De adviescommissie bestaat uit zes leden en een voorzitter, die geen relatie hebben met Stichting Cito of (potentiële) toetsaanbieders, om zo een neutrale en onafhankelijke rol te kunnen vervullen in het adviestraject. Voor de leden is een profiel opgesteld met de benodigde kennisgebieden voor de leden gezamenlijk. Deze betreffen onder meer onderwijskundige, psychometrische en toetsdeskundigheid. Twee leden van de adviescommissie maakten eerder deel uit van de Expertgroep Toetsen PO en zijn voor twee jaar aangesteld om de continuïteit met het vorige stelsel te waarborgen. Alle leden, inclusief de voorzitter, zitten op persoonlijke titel in de adviescommissie zonder last of ruggenspraak. De voorzitter neemt normaal gesproken geen deel aan stemmingen, maar kan wel een doorslaggevende rol spelen. Een specifiek lid vervangt de voorzitter indien nodig.

Als een beoordeling van Stichting Cito via MAND binnenkomt bij de adviescommissie, vullen alle leden van de adviescommissie het formulier 'Schriftelijke advisering' in. Naast hun individuele advies, geven ze daarin aan welke onderdelen van de beoordeling ze bestudeerd hebben, welke opmerkingen en/of vragen ze nog hebben die van belang zijn voor het individuele advies dat zij afgeven en welke overige

opmerkingen ze hebben. Deze opmerkingen/vragen worden door het bureau van het CvTE gebundeld en geanonimiseerd naar Stichting Cito gestuurd. Stichting Cito krijgt enkele dagen de tijd om, via MAND, een reactie te geven op de opmerkingen en/of vragen die van belang zijn om een oordeel te kunnen vellen. Het CvTE verspreidt deze reactie vervolgens onder alle leden van de adviescommissie. Als deze reactie verzonden is, verifieert het bureau of deze reactie aanleiding geeft voor een wijziging in een individueel advies. Mocht dat niet helder zijn, dan heeft de voorzitter van de adviescommissie contact met het betreffende lid.

De individuele adviezen van de leden van de adviescommissie vormen de basis voor het definitieve advies van de adviescommissie toetsen po aan het College. Bij de doorstroomtoetsen is er jaarlijks een vergadering waarin de adviescommissie tot een definitief advies per toets komt. Bij de LVS-toetsen is er, vanwege het flexibele moment voor het indienen van een aanvraag, niet altijd een vergadering gepland. Als er geen vergadering is, hebben de voorzitter van de adviescommissie en het bureau van het CvTE een (digitaal) gesprek over het definitieve advies op basis van de individuele adviezen. Het bureau van het CvTE schrijft het definitieve advies met behulp van een format (nr. 17 t/m 20); het concept daarvan wordt door de voorzitter geaccordeerd.

De adviescommissie toetsen po verifieert of een advies van Stichting Cito over de kwaliteit van een toets deugdelijk tot stand is gekomen en kijkt daarbij per criterium naar de onderbouwing. Indien Stichting Cito en de adviescommissie het oneens over een advies van Stichting Cito, vindt een zogenaamd driehoeksgesprek plaats tussen de voorzitter van de adviescommissie, de secretaris-directeur van het CvTE en het bureau van het CvTE. Het doel van het driehoeksgesprek is om de voorzitter van het College voor te bereiden op een ingewikkeld besluit. Ook als Stichting Cito en de adviescommissie het oneens zijn, moet het College namelijk een besluit nemen.

Ter voorbereiding op de besluitvorming door het College bundelt het bureau van het CvTE de benodigde informatie, bestaande uit het advies van Stichting Cito en het advies van de adviescommissie. Ook stelt het bureau van het CvTE een conceptbesluit op van het door het College te nemen besluit. Deze informatie wordt voorzien van een oplegger aangeboden aan het College (nr. 21).

In een vergadering neemt het College (voorzitter en twee po-leden) op basis van de adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie toetsen po een besluit over het erkennen of vaststellen van een doorstroomtoets. Een medewerker van het bureau is aanwezig voor onder meer verslaglegging met het oog op het opstellen van het genomen besluit. Besluiten over LVS-toetsen worden vanwege het flexibele moment van indienen in principe genomen door de voorzitter van het College, tenzij deze ook hier een overleg met de twee po-leden van het College wenselijk acht. Voor de besluiten van het College gebruikt het CvTE formats (nr. 22 t/m 25).

Tijdpad

De adviescommissie heeft ongeveer twee weken voor de advisering over een LVS-toets en drie tot vier weken voor de beoordeling van alle doorstroomtoetsen. Deze periode heeft betrekking op alle werkzaamheden van de adviescommissie, dus van het invullen van het formulier 'Schriftelijke advisering' tot en met het geven van een definitief advies aan het College. Het College neemt vervolgens binnen de resterende beoordelingstermijn van vijftien weken een besluit.

2.2.5 Stap 5: publicatie

Doel

De besluiten over erkenning en jaarlijkse vaststelling doorstroomtoetsen moeten gepubliceerd worden in de Staatscourant, op grond van de Wet CvTE, artikel 3a, lid 3 en 4. Daarnaast publiceert het CvTE deze besluiten en positieve besluiten over de erkenning en tussentijdse check van LVS-toetsen op de eigen website.

Taak- en rolverdeling

Het CvTE anonimiseert en bundelt de definitieve adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie samen met het Collegebesluit. Dit geanonimiseerde advies wordt door de managementondersteuner van het CvTE in Mendix (elektronisch dossier) geplaatst. Het CvTE plaatst het besluit en de adviezen in de Archiefmap op MAND. Vervolgens deelt het CvTE het besluit met Stichting Cito en met de betreffende toetsaanbieder. De toetsaanbieder ontvangt hiervoor vanuit het vaste e-mailadres van het CvTE een mail volgens een format (nr. 26). In deze e-mail wordt tevens gevraagd of er bezwaar is tegen het openbaar maken van de bijlagen bij het besluit, bestaande uit de adviezen van Stichting Cito en van de adviescommissie. Als de toetsaanbieder geen bezwaar maakt, publiceert het CvTE het besluit inclusief de bijlagen op de website van het CvTE onder het overzicht 'genomen besluiten'. In de gepubliceerde besluiten is een passage opgenomen over de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Het CvTE heeft voor de invoering van het stelsel besloten om geen negatieve besluiten over de erkenning van LVS-toetsen te publiceren. Voor toetsaanbieders is het een vrijwillige keuze om een LVS-toets te laten beoordelen. Een negatief besluit kan imagoschade opleveren voor de toetsaanbieder en daarnaast mogelijk breder voor het stelsel van LVS-toetsen, omdat de drempel voor toetsaanbieders groter wordt om hun LVS-toetsen te laten beoordelen. Bij een tussentijdse check van een LVS-toets ligt dat anders. Een negatief besluit leidt in dat geval tot het intrekken van de tienjarige erkenning en moet wel gepubliceerd worden.

Nadat het besluit (erkenning of intrekking) is bijgeschreven op de website van het CvTE mailt het CvTE aan OCW om het besluit bij te schrijven op de website van de Rijksoverheid. Bij een besluit over de doorstroomtoets wordt het besluit, samen met bijlagen, ook naar de afdeling Juridische Zaken van het CvTE gestuurd om het format van de Staatscourant in te vullen. Deze afdeling vult het format in en verzendt dit naar de Dienstpostbus Wetgeving Juridische Zaken-loket. Het besluit wordt daarna gepubliceerd in de Staatscourant.

Tijdpad

De toetsaanbieder wordt binnen vijftien weken vanaf de start van de officiële aanvraag op de hoogte gebracht van het definitieve besluit van het College.

2.2.6 Overkoepelend

In voorgaande hebben we per stap uit het beoordelingsproces van de doorstroom- en LVS-toetsen beschreven hoe deze is ingericht. In deze paragraaf gaan we in op de manier waarop het CvTE de uitvoering conform deze inrichting wil borgen. Ook besteden we aandacht aan de vraag of het CvTE bij de inrichting van de processtappen oog heeft gehad voor mogelijk risico's en welke beheersmaatregelen in dat verband zijn genomen.

Kwaliteitsborging

Het CvTE heeft de beoogde uitvoering van de processtappen gedocumenteerd. In het processchema volgens de BPMN (Business Process Model and Notation) kunnen medewerkers van het CvTE zien welke

stappen dienen te worden genomen en welke taken door wie uitgevoerd dienen te worden. In de procesbeschrijving zijn de stappen uitvoeriger beschreven. Bij een deel van de stappen is de tijdsduur opgenomen. Hiermee heeft het CvTE hulpmiddelen om de uitvoering van de processtappen te monitoren. Doordat niet bij alle stappen de tijdsduur is opgenomen, is de planning op papier niet optimaal geborgd.

Alle e-mails rondom de beoordeling van de toetsen worden verzonden via het een vast e-mailadres van het CvTE, dat is gekoppeld aan OfficeHeart. Deze e-mails worden in OfficeHeart gearchiveerd, waardoor de hele geschiedenis van het e-mailverkeer rondom de beoordeling van doorstroom- en LVS-toetsen beschikbaar is. Via MAND hebben alle betrokkenen in het proces toegang tot de voor hen relevante documenten.

Binnen de processtappen wordt gebruik gemaakt van formats, bijvoorbeeld voor de adviezen van Stichting Cito en van de adviescommissie, en voor de communicatie met de toetsaanbieders. Deze formats zorgen voor de benodigde standaardisatie: er worden geen onderdelen vergeten en alle partijen worden op eenzelfde manier geïnformeerd.

Een hoor- en wederhoorgesprek maakt onderdeel uit van de processtap waarin Stichting Cito een advies over erkenning of vaststelling van een toets opstelt. Een dergelijk gesprek is volgens ons te beschouwen als een mechanisme om de kwaliteit van adviezen te borgen, in de zin dat met een gesprek voorkomen kan worden dat een advies gebaseerd is op onbedoeld foutief geïnterpreteerde informatie.

Verder is ook het instellen van de adviescommissie te beschouwen als een mechanisme om de kwaliteit te borgen. De reden daarvoor was namelijk voldoen aan de vergewisplicht; de adviescommissie controleert of het advies van Stichting op een deugdelijke wijze tot stand is gekomen.

Het CvTE gaf aan vooraf ingecalculeerd te hebben dat het beoordelingskader voor de doorstroomtoetsen in ieder geval de eerste jaren ieder jaar aangepast zou moeten worden. We beschrijven dit in het volgende hoofdstuk bij de uitvoering van het proces in de praktijk, omdat we geen documentatie hebben aangetroffen met een 'evaluatieplan'. Datzelfde geldt voor de jaarlijkse evaluatie van de werkwijze van de adviescommissie.

Risicobeheersing

Voorafgaand aan de invoering van de Wet doorstroomtoetsen po heeft het CvTE bij het ministerie van OCW een verzoek ingediend om de beoordelingstermijn voor doorstroomtoetsen aan te passen (nr. 28). Een periode van dertien weken rond de zomerperiode werd te kort geacht. In de definitieve wet is aan dit verzoek tegemoetgekomen door de beoordelingsperiode te verruimen naar vijftien weken.

Bij de inrichting van het beoordelingsproces heeft het CvTE op meerdere manieren rekening gehouden met mogelijke risico's.

- Het CvTE heeft een aantal van hun juristen laten kijken naar gevolgen van incomplete aanvragen voor de wettelijke termijn beoordelingstermijn van vijftien weken. Hier is uitgekomen dat de termijn begint te lopen, zodra de toetsaanbieder de aanvraag indient. Daarom probeert het CvTE zo snel mogelijk (maximaal enkele werkdagen) te controleren of de aanvraag volledig is, zodat er geen onnodige tijd verloren gaat. Verder staat in de procesbeschrijving dat de termijn van vijftien weken wordt opgeschort als toetsaanbieders aanvullende documentatie moet leveren na het hoor- en wederhoorgesprek.
- Het CvTE heeft gesproken met de Expertgroep Toetsen PO om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande praktijk voor het beoordelen van eindtoetsen, zodat voor de toetsaanbieders de

overgang gemakkelijker zou zijn. De expertgroep gaf als aandachtspunt mee onderscheid te maken tussen instrumenten voor groep 1 en 2 en voor groep 3 tot en met 8, onder meer omdat in groep 1 en 2 uitsluitend observatie- en registratie-instrumenten gebruikt mogen worden en geen schoolse toetsen. Mede op basis van dit advies is in de 'Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po' onderscheid gemaakt in vier typen instrumenten (zie voetnoot 13).

- Het College neemt een besluit op basis van een advies van Stichting Cito en van de adviescommissie. De inschatting van het CvTE is dat deze besluitvorming ingewikkeld is als beide adviezen niet eensluidend zijn (eentje positief en eentje negatief). Daarom is in dergelijke gevallen voorzien in een zogenaamd driehoeksoverleg ter voorbereiding van het College.
- Publicatie van besluiten van het College van het CvTE is verplicht bij doorstroomtoetsen niet bij LVS-toetsen. Om ongewenste neveneffecten van publicatie van een negatief besluit over een LVS-toets te voorkomen, heeft het CvTE besloten dergelijke besluiten niet te publiceren.

Tot slot staat in het processchema een risico waarvan we niet hebben kunnen achterhalen hoe het is afgedekt.²⁰ Dit betreft besluiten over een toets die niet binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen worden. Hierover staat uitsluitend dat het CvTE dan in gebreke blijft. Onduidelijk is welke acties CvTE in een dergelijk geval zou willen uitvoeren.

2.3 Conclusies en aanbevelingen

In deze paragraaf beantwoorden we de drie beoordelende onderzoeksvragen over de inrichting van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Per onderzoeksvraag presenteren we de conclusies en aanbevelingen.

Compliance: in hoeverre voldoet de inrichting aan de wettelijke eisen?

De wettelijke eisen waaraan het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen moet voldoen zijn door het CvTE vrijwel allemaal uitgewerkt in de CvTE-regelingen (toetswijzer en beoordelingskaders) en/of in de interne documenten waarin de beoogde uitvoering van de procestappen is beschreven. We zien hierbij de volgende uitzonderingen voor doorstroomtoetsen:

- Eén verplicht onderwerp voor het toetsreglement is niet opgenomen in de CvTE-regelingen (de wijze waarop de toetsopgaven aan de directeur ter beschikking worden gesteld) en één onderwerp is deels opgenomen (de wijze waarop de geheimhouding van de toetsopgaven wordt geregeld en de wijze en het moment waarop de toetsopgaven openbaar worden gemaakt: geheimhouding wel opgenomen en openbaarmaking niet).
- In de CvTE-regelingen of interne documenten is niet opgenomen dat een doorstroomtoets de inspectie voldoende basis moet bieden voor een oordeel over de leerresultaten van een school (percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau en het streefniveau behaalt voor de referentieniveaus taal en rekenen). Uit het feit de doorstroomtoets is opgenomen in het [Onderwijsresultatenmodel po](#) van de inspectie kan geconcludeerd worden dat aan deze eis is voldaan.

²⁰ Zoals eerder vermeld, valt de werkwijze van Stichting Cito buiten de scope van de audit. Voor het realiseren van het tijdspad van vijftien weken is het CvTE echter wel afhankelijk van Stichting Cito. In de interviews is door een enkeling de vraag gesteld of het risico dat Stichting Cito de werkzaamheden niet tijdig kan uitvoeren voldoende is afgedekt.

Aanbeveling

Op basis van bovenstaande conclusies is ons advies aan het CvTE om te bekijken of aanpassing van een van de CvTE-regelingen voor doorstroomtoetsen nodig is, zodat daarin expliciet aandacht is voor alle wettelijke eisen.

Kwaliteitsborging: in hoeverre zijn er controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te bewaken?

Het CvTE heeft meerdere controlemechanismen vastgelegd om de kwaliteit van de processtappen te borgen:

- Documentatie van de processtappen volgens de BPMN en een aanvullende procesbeschrijving. In de procesbeschrijving is echter niet bij alle stappen de tijdsduur beschreven.
- Archivering van alle digitale correspondentie in OfficeHeart en opslag van alle documenten in MAND. Alle betrokkenen in het proces hebben via MAND toegang tot voor hen relevante documenten.
- Een hoor- en wederhoorgesprek tijdens de adviseringsfase onder meer om te borgen dat een advies van Stichting Cito niet gebaseerd is op onbedoeld foutief geïnterpreteerde informatie.
- Instellen van een adviescommissie om de vergewisplicht te borgen.
- Geplande evaluatie van het beoordelingskader voor doorstroomtoetsen en de werkwijze van de adviescommissie.

Aanbeveling

De beschrijving van de inrichting van het proces is niet op alle punten volledig in het document van de procesbeschrijving. Verder is in andere documenten belangrijke aanvullende informatie opgenomen. Onze aanbeveling is alle informatie over de inrichting van het proces volledig en overzichtelijk bij elkaar te brengen in één document dan wel met één basisdocument te werken met daarin expliciete verwijzingen naar andere relevante documenten.

Risicobeheersing: in hoeverre zijn risico's in beeld gebracht en zijn beheersmaatregelen genomen?

Het belangrijkste risico dat het CvTE signaleert, heeft betrekking op het niet kunnen voltooien van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen binnen de wettelijke termijn van vijftien weken. Om dit risico af te dekken controleert het CvTE een ontvangen aanvraag zo snel mogelijk (maximaal enkele werkdagen) op volledigheid waardoor er geen onnodige tijd verloren gaat. Verder wordt de termijn van vijftien weken opgeschort als een toetsaanbieder na het hoor- en wederhoorgesprek aanvullende informatie moet indienen.

Andere risico's waarvoor het CvTE maatregelen heeft getroffen, zijn:

- Om te voorkomen dat toetsaanbieders voor groep 1 en 2 aanvragen indienen voor niet meer toegestane toetsen (observatie- en registratie-instrumenten mogen wel in groep 1 en 2) is in de 'Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po' onder meer onderscheid gemaakt in instrumenten voor groep 1 en 2 en voor groep 3 tot en met 8.
- In het beoordelingsproces van doorstroomtoetsen is voorzien in een zogenaamd driehoeksoverleg tussen de voorzitter van de adviescommissie, de secretaris-directeur van het CvTE en het bureau van het CvTE. Dit dient ter voorbereiding van het College op 'ingewikkelde' besluiten waarbij de adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie niet eensluidend zijn.
- Om ongewenste neveneffecten (imago schade voor de toetsaanbieder en mogelijk ook breder voor het stelsel van LVS-toetsen) van publicatie van een negatief besluit over een LVS-toets te voorkomen, heeft het CvTE besloten dergelijke besluiten niet te publiceren.

Tot slot is er een risico waarvan we niet hebben kunnen achterhalen hoe het is afgedekt. Dit betreft besluiten over een toets die niet binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen worden. Hierover staat uitsluitend dat het CvTE dan in gebreke blijft. Onduidelijk is welke acties het CvTE in een dergelijk geval zou willen uitvoeren.

Aanbeveling

Wij adviseren het CvTE een 'noodscenario' te ontwikkelen voor het geval een besluit over een toets niet binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen kan worden.²¹

²¹ Zoals vermeld in voetnoot 20, is het CvTE voor het realiseren van het tijdpad van vijftien weken afhankelijk van Stichting Cito. Hoewel de werkwijze van Stichting Cito buiten de scope van de audit valt, lijkt het raadzaam om aandacht te besteden aan het afdekken van het risico van niet tijdig adviseren door Stichting Cito.

3 Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces in de praktijk?

In dit hoofdstuk staat de tweede beschrijvende onderzoeksvraag centraal: Hoe verloopt de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen in de praktijk? De informatie voor de beantwoording van deze vraag is afkomstig uit de interviews. In de eerste paragraaf geven we per processtap een beschrijving van de uitvoering en van de ervaringen van de bij de stap betrokken stakeholders. In tweede paragraaf gaan we in op een aantal overkoepelende aspecten van de uitvoering: evaluatie, actualisatie beoordelingskaders en afstemmingsoverleggen. Ook besteden we kort aandacht aan de zogenaamde vroegtijdige onderwijskundige beoordeling.²² In de derde paragraaf gaan we in op de tevredenheid van betrokken stakeholders over het gehele beoordelingsproces en op eventuele overkoepelende knelpunten die zij ervaren. We sluiten in de vierde paragraaf af met de conclusies en aanbevelingen. Daarbij gaan we in op beoordelende onderzoeksvragen met betrekking tot consistentie, transparantie, stakeholdervertrouwen en corrigerende maatregelen.

3.1 Praktijk per procestap²³

3.1.1 Stap 1: voorbereidend gesprek

Uitvoering

Nieuwe toetsaanbieders van doorstroomtoetsen sturen een e-mail naar het CvTE met als onderwerp 'voorbereidend gesprek' om een voorbereidend gesprek met het CvTE aan te vragen. Zodra een toetsaanbieder van een doorstroomtoets bekend is bij het CvTE, neemt het CvTE jaarlijks contact op met de desbetreffende toetsaanbieder om het voorbereidend gesprek te plannen. Het CvTE vraagt van tevoren of er specifieke onderwerpen zijn die de toetsaanbieder tijdens het gesprek wil bespreken. Het voorbereidend gesprek vindt in de meeste gevallen plaats na de afname van de doorstroomtoets van het voorgaande jaar, dus na medio maart.

Bij de LVS-toetsen ligt het initiatief om het voorbereidend gesprek aan te vragen bij de toetsaanbieder. De toetsaanbieders gaan daarbij uit van het moment waarop ze een toets goedgekeurd willen hebben en rekenen dan terug naar het moment van aanvragen en vervolgens naar het voorbereidend gesprek. Het CvTE geeft de voorgestelde indieningsdatum van de aanvraag door aan Stichting Cito. Op basis daarvan maakt Stichting Cito een planning voor de beoordeling van de LVS-toetsen en plannen ze beoordelaars in. Voor de beoordeling van doorstroomtoetsen is er een vaste planning.

Het CvTE, Stichting Cito en direct betrokken medewerkers van de toetsaanbieder zijn aanwezig bij het voorbereidend gesprek. In het voorbereidende gesprek legt het CvTE de procedures en het tijdpad uit. Verder licht het CvTE eventuele knelpunten in de procedure toe, zoals krappe deadlines binnen het tijdpad. De toetsaanbieder kan vragen stellen. In de meeste gevallen waren deze vragen gericht op verduidelijking van het beoordelingskader. Bij de eerste beoordelingsronde van de doorstroomtoetsen waren er veel punten om in de startgesprekken te bespreken. Bij de tweede ronde van de voorbereidende gesprekken bleek dat de toetsaanbieders bekend waren met de procedure en wisten

²² Deze maakt geen onderdeel uit van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen, maar werd in het tweede interview met een toetsaanbieder spontaan genoemd als relevant onderwerp. In de rest van de interviews hebben we dit daarna ook kort bevraagd.

²³ Daar waar in de beschrijvingen sprake is van het CvTE bedoelen we de medewerkers van het bureau van het CvTE.

wat ze konden verwachten. De duur van de voorbereidend gesprekken was hierdoor in de meeste gevallen korter.

Ervaringen

De toetsaanbieders vinden het prettig dat er een officieel moment is om vragen te stellen aan het CvTE over het proces en over de wijzigingen in het beoordelingskader. Op deze manier is het van tevoren duidelijk voor de toetsaanbieders wat verwacht wordt in de aanvraag en welke deadlines eraan komen. Toetsaanbieders waardeerden het ook dat zij in het voorbereidende gesprek van de tweede beoordelingsrond van doorstroomtoetsen expliciet gewezen werden op het krappe tijdpad voor het aanleveren van aanvullende informatie na het hoor- en wederhoorgesprek.

Ook het CvTE en Stichting Cito waarderen het voorbereidend gesprek, zodat het voor iedereen duidelijk is wat de verwachtingen zijn. Daarnaast zijn de betrokken partijen over het algemeen tevreden met het moment waarop het voorbereidend gesprek plaatsvindt, omdat er voldoende tijd is tussen het voorbereidend gesprek en het indienen van de aanvraag.

Bij een voorbereidend gesprek voor een aanvraag van een LVS-toets kan het voorkomen dat geconstateerd wordt dat een toets geen volgaspect heeft. Een dergelijke toets is geen LVS-toets en kan niet beoordeeld worden. Het CvTE probeert een aanbieder dan door te wijzen naar een andere plek voor beoordeling, zoals de COTAN. Ondanks dat in het beoordelingskader van LVS-toetsen staat dat de toets een volgaspect moet hebben, blijkt in de praktijk dat toetsaanbieders en het CvTE soms een andere definitie hebben van 'volgaspect'. Daarom heeft het CvTE naar aanleiding van deze ervaringen met toetsaanbieders besloten om expliciet in het beoordelingskader van de LVS-toetsen op te nemen dat het niet gaat om screeningstoetsen.

3.1.2 Stap 2: indienen aanvraag

Uitvoering

De toetsaanbieder levert voor de beoordeling alle benodigde bewijsstukken aan, waaronder alle materialen van de toets en een wetenschappelijke verantwoording. Bij doorstroomtoetsen is ook een terugblik op en verantwoording van de vorige afname, indien van toepassing, onderdeel van de aanvraag.

Na het indienen van de aanvraag controleert het CvTE aan de hand van de leeswijzer of de aanvraag compleet is. Het CvTE bekijkt of alle kwaliteitscriteria zijn gedekt, of de documenten waarnaar verwezen wordt daadwerkelijk zijn geüpload en of de paginanummering klopt. Het CvTE doet dit op dezelfde dag van de indiening of maximaal één werkdag later om het proces snel te laten verlopen. Als een aanvraag niet compleet is of de leeswijzer niet volledig klopt, vraagt het CvTE de toetsaanbieder om de aanvullende documenten na te zenden of de onjuistheden te corrigeren.

De toetsaanbieder bespreekt met het CvTE wanneer de aanvullende documentatie kan worden aangeleverd en het is aan de toetsaanbieder om dit zo snel mogelijk te doen (op dezelfde dag of binnen een paar werkdagen). Toetsaanbieders van LVS-toetsen hebben een minder strak tijdpad dan toetsaanbieders van doorstroomtoetsen²⁴, maar in de praktijk willen ook de toetsaanbieders van LVS-toetsen de aanvullende documentatie zo snel mogelijk nasturen in verband met eigen deadlines.

²⁴ Voor doorstroomtoetsen is er een wettelijke inschrijfdatum (15 november). Voor die datum moeten scholen zich hebben ingeschreven bij een toetsaanbieder. De inschrijving start op 1 oktober.

Ervaringen

Over het algemeen vinden de toetsaanbieders het duidelijk welke informatie ze op basis van het beoordelingskader moeten aanleveren. Ze hebben niet het idee dat het beoordelingskader scherper opgesteld had moeten worden om te voorkomen dat ze aanvullende documenten moeten aanleveren na het indienen van de aanvraag. Het ging meestal om kleine dingen, die relatief makkelijk aangepast of nageleverd konden worden, bijvoorbeeld een correctie van de paginanummering. Voor een aantal toetsaanbieders was het in het eerste jaar dat een aanvraag voor de doorstroomtoets ingediend werd nog wat zoeken welke informatie precies in de wetenschappelijke verantwoording moest staan. De toetsaanbieders maakten hierin keuzes gebaseerd op hun ervaringen met het indienen van de eindtoets. Met name met betrekking tot de psychometrische analyses vonden sommige toetsaanbieders het niet duidelijk hoe ze hun analyses moesten weergeven in de aanvraag, omdat hierin andere eisen werden gesteld dan in de aanvraag voor de eindtoets. In het tweede jaar was dit voor de toetsaanbieders makkelijker, omdat ze hun aanvraag van het jaar daarvoor als uitgangspunt konden nemen en het beoordelingskader op sommige punten aangescherpt was.

Een toetsaanbieder van een LVS-toets ervaart dat het invullen van de leeswijzer veel tijd en moeite kost.

De deadline voor het indienen van een aanvraag voor een doorstroomtoets vinden de toetsaanbieders het algemeen goed, omdat ze inzien dat het beoordelingsproces daarna ook tijd kost. In het eerste beoordelingsjaar was de deadline van 31 mei echter heel kort op de afname van de (toen nog) eindtoets, die later werd afgenomen dan de doorstroomtoets nu. In dit eerste jaar was er daarom vanuit het CvTE enige coulance in die zin dat bepaalde documentatie iets later aangeleverd mocht worden. Dat waardeerden de toetsaanbieders.

Toetsaanbieders van doorstroomtoetsen ervaren de reflectie op de landelijke normering als een complex onderdeel bij de verantwoording van de doorstroomtoets. Het beoordelingskader vereist dat zij reflecteren op de resultaten van deze normering, maar de normering valt onder de regie van het CvTE, waardoor toetsaanbieders hier zelf geen directe invloed op hebben. De toetsaanbieders betwijfelen daarom in hoeverre het aan hen is om hierop te reflecteren. Daarnaast knelt het dat de verantwoording van het jaar ervoor gebruikt moet worden voor de aanvraag van de doorstroomtoets van het volgende jaar. Dat betekent dat de algehele toetssamenstelling gecontroleerd moet worden, waarna een groot deel van de verantwoording en opstellen van de aanvraag pas van start kan. Dat is voor de toetsaanbieders veel werk en daarmee krap vóór 1 juni. Iedere week extra zou voor de toetsaanbieders welkom zijn.

3.1.3 Stap 3: beoordeling en advies

Uitvoering: beoordelaars en editors

Bij de beoordeling van een toets door Stichting Cito zijn verschillende actoren betrokken: beoordelaars en editors. Beoordelaars beoordelen een toets en editors stellen het advies op. Per toets zijn vanuit Stichting Cito een psychometrisch en een onderwijskundige editor betrokken. Van de beoordelaars is maar een klein aantal werkzaam bij Stichting Cito, de meeste beoordelaars worden extern ingehuurd. Dit zijn onafhankelijke experts, vaak afkomstig van universiteiten, met expertise in een bepaald vakgebied. Er is een vaste pool van twaalf beoordelaars voor de gebieden rekenen en Nederlandse taal, die afhankelijk van de planning worden ingezet. Bij zowel de beoordeling van LVS-toetsen als doorstroomtoetsen is altijd een psychometrische beoordelaar betrokken. Afhankelijk van de inhoud van de LVS-toets wordt een onderwijskundige beoordelaar Nederlands of rekenen gevraagd om de toets onderwijskundig te beoordelen. Bij doorstroomtoetsen zijn beide onderwijskundige beoordelaars betrokken, omdat beide gebieden in een doorstroomtoets worden getoetst. Voor de beoordeling van

doorstroomtoetsen geldt een vast tijdpad, waardoor het overzichtelijk is om beoordelaars in te plannen. Voor de beoordeling van LVS-toetsen wordt Stichting Cito ruim van tevoren door CvTE geïnformeerd over aanvragen die gaan komen, zodat Stichting Cito de planning voor beoordelingen kan afstemmen en beoordelaars kan inplannen.

Uitvoering: beoordeling en conceptadvies

Elke beoordelaar beoordeelt de aangeleverde documentatie per toets aan de hand van de ingevulde leeswijzer, waarin per kwaliteitscriterium is te zien welke informatie is aangeleverd door de toetsaanbieder. De uitwerking van de beoordelingscriteria zoals opgenomen in de beoordelingskaders is leidend om te bepalen of een toets voldoet aan een criterium. In een standaardbeoordelingsformulier vult elke beoordelaar per criterium in of de toets eraan voldoet met daarbij een toelichting.

Nadat de beoordelaars de aanvraag individueel hebben beoordeeld, vindt een beoordelaarsgesprek plaats. Daaraan nemen de beoordelaars en de editors deel. Stichting Cito plant het gesprek in zodra zij weet dat een aanbieder een aanvraag gaat indienen. De editors lezen vooraf alle wetenschappelijke verantwoordingen en bijbehorende beoordelingen door en stellen vragen aan de beoordelaars bij onduidelijkheden, zodat zij een duidelijk conceptadvies kunnen opstellen. De editors controleren ook of een beoordeling aansluit bij het beoordeelde criterium en of beoordelingen tussen verschillende beoordelaars consistent zijn. Na het gesprek stellen de editors het conceptadvies op. Stichting Cito plaatst dit conceptadvies in MAND. Bij de doorstroomtoetsen gebeurt dat ongeveer vijf weken na het indienen van de aanvraag en bij LVS-toetsen ongeveer zes weken daarna. Stichting Cito informeert het CvTE hierover per e-mail.

Uitvoering: hoor- en wederhoorgesprek

De toetsaanbieders ontvangen het conceptadvies doorgaans een week voorafgaand aan het hoor- en wederhoorgesprek, zodat zij zich kunnen voorbereiden. De onderwijskundige en psychometrische editors van Stichting Cito, het CvTE en de toetsaanbieder zijn aanwezig bij dit hoor- en wederhoorgesprek. De datum voor het gesprek wordt meestal tijdens het voorbereidend gesprek door het CvTE met de toetsaanbieder en Stichting Cito ingepland. Tijdens het hoor- en wederhoorgesprek licht Stichting Cito het conceptadvies toe en kunnen toetsaanbieders vragen stellen ter verduidelijking. Benodigde toelichtingen en aanvullende informatie die nodig zijn voor een positief advies worden besproken. Het CvTE maakt tijdens het hoor- en wederhoorgesprek afspraken met de toetsaanbieder over de deadline voor het aanleveren van deze benodigde aanvullingen. Toetsaanbieders van doorstroomtoetsen krijgen over het algemeen een kleine week de tijd om de aanvullende informatie aan te leveren, gezien de strikte deadlines. Voor het aanleveren van aanvullende informatie wordt de beoordelingstermijn opgeschort. Het CvTE voegt hieraan toe dat het in principe de oude deadline (zonder de opschorting) aanhoudt voor het besluit over een doorstroomtoets als de toetsaanbieder binnen vier werkdagen de aanvullende informatie aanlevert. Toetsaanbieders van doorstroomtoetsen willen liever geen gebruik maken van het opschorten van de termijn. Scholen kunnen zich namelijk vanaf 1 oktober aanmelden voor een doorstroomtoets. Opschorting van de termijn kan ertoe leiden dat het besluit over hun toets dan pas na 1 oktober komt. Bij de LVS-toetsen is er minder tijdsdruk, omdat er geen strikte deadlines zijn zoals bij een doorstroomtoets. Toch hebben toetsaanbieders bij leerlingvolgysteemtoetsen er soms belang bij dat de beoordelingstermijn snel wordt hervat, omdat zij hun eigen belangrijke deadlines willen halen.

De editors controleren of de toets na het aanleveren van de aanvullende documentatie voldoet aan de eisen waaraan eerder niet werd voldaan. Als er meer expertise nodig is om dit te beoordelen, plannen de editors hiervoor een extra gesprek in met de betrokken beoordelaars. De editors stellen vervolgens

het definitieve advies op. Het CvTE wordt door Stichting Cito per e-mail op de hoogte gesteld dat het definitieve advies klaarstaat in MAND.

Ervaringen

Het hoor- en wederhoorgesprek is voor zowel Stichting Cito als de toetsaanbieders van groot belang. Het biedt toetsaanbieders de kans om onduidelijkheden in het conceptadvies te bespreken en vragen te stellen. Dat neemt niet weg dat toetsaanbieders van doorstroomtoetsen in het eerste jaar soms verrast waren dat zij nog redelijk veel aanvullende informatie moesten aanleveren. Voor Stichting Cito is het gesprek waardevol, omdat toetsaanbieders over het algemeen goed voorbereid zijn en onduidelijkheden in de verantwoording duidelijk kunnen toelichten.

De toetsaanbieders ervaren het ontvangen van het conceptadvies een week voorafgaand aan het hoor- en wederhoorgesprek als krap. Stichting Cito ervaart een krap tijdspad voor het schrijven van de adviezen, met name voor de doorstroomtoetsen. Na de beoordelingen van doorstroomtoetsen hebben de editors vaak slechts één week de tijd om de conceptadviezen te schrijven voor zes tot acht toetsen die gelijktijdig zijn ingediend. Meer tijd voor het opstellen van concept- en definitieve adviezen zou volgens Stichting Cito wenselijk zijn. Er zijn gesprekken tussen Stichting Cito en het CvTE over mogelijkheden om meer ruimte in het proces te creëren, maar er blijft een wettelijke termijn van vijftien weken waarin alles afgerond moet worden.

Een ander knelpunt dat door enkele toetsaanbieders wordt ervaren, is het gevoel dat de beoordeling van toetsen inhoudelijk subjectief is en kan variëren per beoordelaar. Zo ontvingen enkele toetsaanbieders van doorstroomtoetsen bij de tweede beoordelingsronde feedback op punten die het jaar daarvoor waren goedgekeurd of ervoeren ze een inconsistente beoordeling van taal en rekenen binnen dezelfde toets. Verder geven toetsaanbieders aan dat bepaalde (psychometrische) criteria uit het beoordelingskader door toetsaanbieders en Stichting Cito op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Dit verschil in interpretatie leidt er in sommige gevallen toe dat toetsaanbieders in het conceptadvies van Stichting Cito veel feedback ontvangen, waardoor zij veel aanvullende informatie moeten aanleveren om de onduidelijkheden weg te nemen. Stichting Cito zegt hierover dat ze de beoordelingskaders zodanig interpreteert dat het (gezien de verschillen tussen toetsen) geen eis is dat alle toetsaanbieders dezelfde psychometrische methode gebruiken, zolang deze maar kunnen aantonen dat ze voldoen aan de gestelde eisen.

Enkele toetsaanbieders geven aan dat het prettig zou zijn om het definitieve advies van Stichting Cito met betrekking tot de doorstroomtoets ter kennisgeving in te mogen zien. Nu krijgen ze na het hoor- en wederhoorgesprek geen informatie meer en moeten zij wachten op het besluit van het College (eind augustus/begin september). De bedrijfsvoering gaat namelijk al in de zomer van start en dan zou het helpen om te weten of het aannemelijk is dat de doorstroomtoets erkend/vastgesteld zal worden.

3.1.4 Stap 4: verificatie en besluit

Uitvoering: adviescommissie

Over het algemeen heeft de adviescommissie in de praktijk tien dagen de tijd om het advies van Stichting Cito te verifiëren. Eerst was de werkwijze van de commissie dat alle leden alle beoordelingscriteria beoordeelden, maar inmiddels is de werkwijze zo dat de leden minimaal de beoordelingscriteria uit de hoofdstukken passend bij hun expertise beoordelen. Naar elk hoofdstuk kijken meerdere leden. De commissieleden vullen hun beoordeling in een vast format in, waarbij zij tevens aan kunnen geven welke opmerkingen of vragen zij hebben en of deze van invloed zijn op het te geven advies over het oordeel van Stichting Cito. Opmerkingen die van invloed zijn, worden gebundeld en

geanonimiseerd door het bureau van het CvTE naar Stichting Cito gestuurd voor verheldering. Stichting Cito krijgt enkele dagen de tijd om antwoord te geven. Het bureau van het CvTE stuurt deze terugkoppeling vervolgens naar alle commissieleden vóór de vergadering van de adviescommissie of voordat het definitieve schriftelijke advies wordt gegeven. Als deze reactie verzonden is, dan verifieert het bureau of deze leidt tot een aanpassing van het oordeel van een lid van de adviescommissie of niet. Mocht dat niet helder zijn, dan heeft de voorzitter van de adviescommissie contact met het betreffende lid.

De individuele beoordelingen van de leden van de adviescommissie zijn het startpunt voor het advies van de adviescommissie. Bij de doorstroomtoetsen, waarvoor een vast tijdpad is, staat hiervoor een vergadering gepland. Daar worden alle toetsen besproken en de adviezen vastgesteld. Bij LVS-toetsen is er niet altijd een vergadering op het moment dat de adviescommissie een advies moet geven. Als er geen vergadering is, overlegt de voorzitter van de adviescommissie (online) met het bureau van het CvTE over het af te geven advies. Het advies wordt vervolgens opgesteld door medewerkers van het bureau van het CvTE. De voorzitter van de adviescommissie controleert of de tekst correct is opgesteld.

Bij de vergaderingen van de adviescommissie zijn ook medewerkers van het bureau van CvTE aanwezig en bij vergaderingen die gaan over het beoordelen van toetsen ook Stichting Cito. Stichting Cito verlaat de vergadering op het moment dat de adviescommissie een gezamenlijk besluit neemt over het definitieve advies.

In de onderzochte periode heeft de adviescommissie het College in alle gevallen geadviseerd om het advies van Stichting Cito over te nemen.

Als de adviescommissie onduidelijkheden of verschillen in de interpretatie van het beoordelingskader signaleert, worden deze expliciet vermeld op individuele beoordelingsformulier of in een notitie aan het College. De aanbeveling daarbij is om het betreffende punt in een volgende versie van het beoordelingskader specifieker te omschrijven.

Uitvoering: College

Het College ontvangt een notitie vanuit het bureau van het CvTE met daarbij de adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie. Deze informatie bestaat in totaal uit ongeveer twintig pagina's per toets. In de notitie presenteert het bureau de conclusies van de beoordeling en een advies over het te nemen besluit, inclusief een toelichting. Daarmee neemt het bureau van het CvTE de verantwoordelijkheid voor de advisering van het College. Door de bundeling van de stukken voorzien van een notitie stelt het bureau het College in staat in relatief korte tijd tot een weloverwogen oordeel te komen.

De secretaris-directeur van het CvTE heeft een schakelfunctie tussen het bureau en het College. Als bij het opstellen van de notitie door het bureau van het CvTE blijkt dat er veel vragen zijn naar aanleiding van de adviezen van Stichting Cito en de adviescommissie, stemt de secretaris-directeur tussentijds af met de medewerkers van het bureau, voordat zij verdergaan met de notitie. Bij belangrijke te bespreken punten plant het bureau een afstemmingoverleg in. Hierdoor kan het besluitproces van het College efficiënt en snel verlopen.

Het College neemt een besluit over een toets, maar in de voorbereiding en afstemming van het proces met medewerkers binnen CvTE zijn naast de collegevoorzitter twee collegeleden betrokken, namelijk het collegelid PO en het plaatsvervangend collegelid PO en ook de secretaris-directeur. De collegevoorzitter en deze twee collegeleden bekijken eerst de notitie en adviezen en bepalen een

mogelijke vervolgstap. Deze vervolgstap wordt vervolgens voorgelegd aan het volledige College ter besluitvorming.

Collegeleden ontvangen de notitie en adviezen over doorstroomtoetsen ongeveer vijf tot zeven dagen voordat het collegebesluit genomen moet worden. De secretaris-directeur en een medewerker van het bureau van het CvTE zijn aanwezig bij de collegevergadering waarin besluiten over toetsen worden genomen. Het College heeft nog geen negatief besluit hoeven nemen over een doorstroomtoets. De kans op een dergelijk besluit is volgens het College ook minimaal. Tijdens het beoordelingstraject van de doorstroomtoetsen vindt een hoor- en wederhoorgesprek plaats, waarin eventuele ontbrekende onderbouwing of misverstanden tussen Stichting Cito en de toetsaanbieder worden besproken. De toetsaanbieder krijgt daarna de kans om te verduidelijken of aan te vullen waar nodig.

Voor LVS-toetsen is de situatie anders. Het indienen van een aanvraag voor een LVS-toets is een vrije keuze van een toetsaanbieder; er is geen wettelijke verplichting. Op basis van negatieve tussentijdse feedback van Stichting Cito, kan een toetsaanbieder ervoor kiezen zich terug te trekken om een negatief besluit van het College te voorkomen, rekening houdend met het commerciële belang van een positief besluit. Het is recentelijk één keer voorgekomen dat het College negatief heeft besloten over een LVS-toets. De toetsaanbieder was, ondanks een negatief advies van Stichting Cito, er zelf van overtuigd dat de toets voldeed aan de criteria uit het beoordelingskader.

Hoewel het theoretisch mogelijk is dat het College afwijkt van een advies van Stichting Cito, gezien de discretionaire ruimte die het College heeft om naar eigen inzicht te besluiten, is de kans op een afwijkend besluit echter uiterst klein volgens het College. Er is volgens het College sprake van een zorgvuldig traject dat is doorlopen om tot een advies te komen. Bovendien beschikt het College niet over dezelfde expertise als de beoordelaars, bijvoorbeeld op het gebied van toetsanalyses, en daarom vindt het College dat het voorzichtig moet zijn met afwijken van de adviezen die door deze experts zijn opgesteld. Daarnaast is het College door de aanvullende beoordeling van zijn adviescommissie naast die van Stichting Cito verzekerd van een zeer gedegen advisering.

Ervaringen

Om de kwaliteit van het beoordelingsproces te verbeteren, zijn enkele wijzigingen in de werkwijze van de adviescommissie doorgevoerd. Uit de praktijk bleek dat de oorspronkelijke aanpak, waarbij alle leden het gehele advies beoordeelden, niet goed werkte. Dit kwam doordat niet alle leden over de benodigde expertise (en soms ook tijd) beschikten om alle onderdelen van een advies even grondig te beoordelen. Als oplossing richt ieder lid zich nu op de onderdelen waarin hij of zij deskundig is, waarbij altijd minimaal twee leden een onderdeel bekijken. Deze oplossing heeft geleid tot een betere benutting van de aanwezige expertise en een efficiënter proces. Daarnaast werd de werkwijze voor de bespreking van adviezen aangepast. Waar adviezen aanvankelijk altijd plenair werden besproken, bleek dit lastig te combineren met de onvoorspelbare indieningsmomenten van LVS-toetsen. Daarom is een bijgestelde werkwijze ontwikkeld voor adviezen over LVS-toetsen die niet in een plenaire vergadering worden besproken. Ook deze werkwijze maakt het geven van een gedegen advies mogelijk.

Als er geen vergadering is, overlegt de voorzitter van de adviescommissie (online) met het bureau van het CvTE over het af te geven advies. Het advies wordt vervolgens opgesteld door medewerkers van het bureau van het CvTE. De voorzitter van de adviescommissie controleert of de tekst correct is opgesteld

In de notitie presenteert het bureau van het CvTE de conclusies van de beoordeling en een gemotiveerd advies over het te nemen besluit aan het College. Dankzij de tijdige interne afstemming tussen de

secretaris-directeur en het bureau verloopt het besluitproces efficiënt en snel. Deze aanpak heeft zich volgens het College in de eerste ronde bewezen.

3.1.5 Stap 5: publicatie

Uitvoering

Het CvTE communiceert begin september het definitieve besluit over de doorstroomtoets aan de toetsaanbieders. Zowel de definitieve besluiten van de doorstroomtoetsen als van de LVS-toetsen zijn telkens binnen de vijftien weken genomen en gedeeld met de toetsaanbieders. Het CvTE stuurt het besluit en de bijlagen die gepubliceerd gaan worden (advies van Stichting Cito en van adviescommissie) op naar de toetsaanbieder. Toetsaanbieders wordt gevraagd of zij bewaar hebben tegen publicatie van de adviezen waaruit persoonsgegevens en eventuele andere gevoelige bedrijfsinformatie is verwijderd. De toetsaanbieders van beoordeelde toetsen zijn alle keren akkoord gegaan met publicatie.

Ervaringen

De toetsaanbieders noemen dat de bekendmaking van het definitieve besluit over de doorstroomtoets dicht op het moment zit dat scholen zich gaan aanmelden voor de doorstroomtoets op 1 oktober. Voor de toetsaanbieders zou het fijner zijn als het CvTE al eerder bekend kan maken dat de toetsen zijn goedgekeurd. Daarbij geven de toetsaanbieders aan dat dit ook voor de scholen beter zou zijn, omdat scholen zich als het goed is al eerder oriënteren op hun keuze voor de doorstroomtoets dan half september. Mocht hun gekozen toets dan toch worden afgekeurd, dan is twee weken eigenlijk te kort om zich te oriënteren op een andere toets.

Enkele toetsaanbieders missen een terugkoppeling/feedback naar aanleiding van de aanpassingen die de toetsaanbieder doet na het conceptadvies en het hoor- en wederhoorgesprek. Als de toetsaanbieder een opgave vervangt of aanpast, krijgen ze geen reactie of dit akkoord is. Dit is niet opgenomen in het besluit of de aanvullende notitie. Door het ontbreken van de terugkoppeling heeft de toetsaanbieder geen zekerheid of de bijstelling ook daadwerkelijk als verbetering is beschouwd en dus overgenomen dient te worden in de toets. De toetsaanbieder gaat daar nu wel vanuit en past de ingediende wijziging toe, maar een bevestiging zou prettig zijn.

3.2 Overkoepelende aspecten

Evaluatie

Het CvTE heeft de eerste beoordelingsronde van de doorstroomtoetsen geëvalueerd in een heisessie in september 2023. Bij de heisessie waren medewerkers van het bureau van het CvTE en van Stichting Cito aanwezig. Tijdens de heisessie zijn zowel inhoudelijke als procesmatige punten geëvalueerd, bijvoorbeeld benodigde aanpassingen in het beoordelingskader, knelpunten in de hoor- en wederhoorgesprekken en het tijdpad. Ook doet het CvTE ieder jaar na de doorstroomtoets een check bij de adviescommissie of zij verbeterpunten hebben.

In de notitie voor het College bij de adviezen van Stichting Cito en van de adviescommissie geeft het bureau van het CvTE tevens aan welke criteria uit het beoordelingskader mogelijk verduidelijking behoeven na hun toepassing in een beoordelingsronde. In dat geval vermeldt het bureau in de notitie: dit zijn de uitkomsten van de beoordeling en dit zijn de vragen met betrekking tot de criteria in het beoordelingskader die nog openstaan. Het bureau schetst daarbij mogelijke manieren waarop het College het bureau kan verzoeken de criteria in het beoordelingskader aan te passen.

Medewerkers van het bureau van het CvTE hebben in het voorjaar van 2024 de werkwijze van de adviescommissie geëvalueerd. De medewerkers hebben alle leden van de adviescommissie individueel gesproken over de vraag of ze wensen en/of verbeterpunten hebben. Op basis van de evaluatie is de notitie waarin de werkwijze van de adviescommissie wordt beschreven, geactualiseerd door het bureau van het CvTE. Een van de punten die uit de evaluatie naar voren kwam, was dat de adviescommissie het af en toe wenselijk acht om een externe deskundige uit te nodigen om een aspect van het beoordelingskader uit te diepen.

Actualisatie beoordelingskader doorstroomtoetsen

Het beoordelingskader van de doorstroomtoets wordt jaarlijks geactualiseerd. Het oorspronkelijke beoordelingskader dat gebruikt is voor de beoordeling in het eerste jaar is in november 2023 bijgesteld in verband met de afwijkende beoordeling van de calamiteitentoets. Begin 2024 is de actualisatie van het beoordelingskader gepubliceerd. Deze geactualiseerde versie is gebruikt voor de tweede beoordelingsronde van de doorstroomtoetsen. Voor deze actualisatie is niet alleen gebruik gemaakt van de informatie afkomstig uit de hiervoor genoemde evaluaties, maar ook van vragen van toetsaanbieders over onduidelijkheden en van schriftelijke feedback van toetsaanbieders.

De conceptversie van het aangepaste beoordelingskader wordt door het CvTE naar de toetsaanbieders gestuurd, waarbij de voorgestelde wijzigingen gemarkeerd zijn zodat de toetsaanbieders hierop kunnen reageren. Bij opmerkingen van de toetsaanbieders over de psychometrische kwaliteitscriteria raadpleegt het CvTE Stichting Cito om te horen hoe zij tegen deze opmerkingen aankijken en hoe zij hiermee om zijn gegaan in de afgelopen beoordeling. Op basis van dit gesprek stelt het CvTE een volgend concept op. Dit concept moet beoordeeld worden door de beleidsdirectie en wetsjuristen van het ministerie van OCW en vervolgens moeten het College en de minister het beoordelingskader goedkeuren.

Vanwege de vele stappen die doorlopen moeten worden, neemt het proces veel tijd in beslag, waardoor het beoordelingskader pas in februari of maart officieel gepubliceerd kan worden in de Staatscourant. Daarom krijgen toetsaanbieders de versie van het beoordelingskader al toegestuurd voordat deze is goedgekeurd door het College en de minister. De ervaring van het CvTE leert namelijk dat deze versie vrijwel gelijk is aan de definitieve versie. Zo hebben de toetsaanbieders het beoordelingskader al in het najaar in handen. Het College is tevreden over de doorgevoerde verbeteringen in het beoordelingskader uit de eerste ronde.

De toetsaanbieders vinden het prettig dat ze worden meegenomen bij de voorgestelde wijzigingen en vinden de huidige werkwijze van het CvTE overzichtelijk. Volgens toetsaanbieders informeert het CvTE hen in de meeste gevallen over de aanpassingen die zijn doorgevoerd in het beoordelingskader op basis van hun eigen feedback, maar het is voor hen onduidelijk welke aanpassingen voortkomen uit de feedback van andere toetsaanbieders en welke uit feedback van andere stakeholders. Daarnaast vinden de toetsaanbieders dat er beperkte actie wordt ondernomen op basis van hun feedback, zelfs wanneer meerdere aanbieders dezelfde punten van kritiek hebben geuit. Dit betreft vooral situaties waarin de praktijk aanzienlijk afwijkt van de theoretische eisen die worden gesteld. Zij zouden het fijn vinden als hun kennis en expertise hierin erkend wordt of tenminste dat het CvTE duidelijk uitlegt waarom bepaalde feedback niet wordt verwerkt.

Toetsaanbieders merken op dat het beoordelingskader door de actualisatie steeds specifieker wordt, om duidelijker te maken hoe de criteria beoordeeld moeten worden en welke documentatie vereist is. Tegelijkertijd neemt de vrijheid van toetsaanbieders daarmee af om de beoordelingscriteria op een voor hen passende manier aan te tonen. Toetsaanbieders signaleren dat het steeds scherper maken van het

beoordelingskader, met meer eisen, alleen zinvol is als dit daadwerkelijk meerwaarde biedt voor de toets. Toetsaanbieders noemen voorbeelden van criteria die ooit zijn vastgesteld (bijvoorbeeld regio), maar waarbij niet kritisch is heroverwogen of de benodigde tijdsinvestering opweegt tegen de meerwaarde voor de toets. Het zou helpen om de dialoog hierover in te plannen om te voorkomen dat het beoordelingskader steeds strenger wordt. Daarnaast pleiten toetsaanbieders voor vereenvoudiging van het beoordelingskader, bijvoorbeeld door de jaarlijkse uitgebreide psychometrische beoordeling te herzien.

Actualisatie beoordelingskader LVS-toetsen

Het beoordelingskader voor LVS-toetsen is nog niet herzien. Toch zijn er wel enkele wijzigingen in dit kader. Op [website van CvTE](#) staat hierover: "Uit de eerste beoordelingen sinds 1 januari 2023 blijkt dat er enkele fouten in het beoordelingskader zitten en dat er enkele verbeteringen noodzakelijk zijn. Hieronder staan de wijzigingen toegelicht. Deze zijn per direct van toepassing op ingediende toetsen en instrumenten. Toetsaanbieders die een LVS indienen bij het CvTE, worden hierop gewezen tijdens het startgesprek."

De toetsaanbieders van de LVS-toetsen vinden het beoordelingskader te zwaar. Soms krijgen de toetsaanbieders het idee dat het CvTE vanuit hun perspectief op de eindexamens in het voortgezet onderwijs naar de LVS-toetsen kijkt, terwijl de lading van de LVS-toetsen anders is. Dit komt volgens hen onvoldoende terug in het beoordelingskader. Dit speelt nog extra bij de tussentijdse check van de LVS-toetsen na vijf jaar. De daarvoor gevraagde verantwoording vinden de toetsaanbieders te omvangrijk. De hoeveelheid werk die het kost om een verantwoording te schrijven staat volgens hen niet in verhouding tot de veranderingen in de LVS-toetsen binnen vijf jaar. Daarnaast geven toetsaanbieders aan dat iedere investering in herbeoordelingen of extra handelingen door de toetsaanbieders uit de markt moet worden terugverdiend, wat de kosten voor scholen kan verhogen om gebruik te maken van de LVS-instrumenten. De toetsaanbieders vinden dat de tussentijdse check zich zou moeten beperken tot een check op de normering, omdat de kwaliteit van een toets nauwelijks verandert binnen vijf jaar.

Ook bij de adviescommissie is de tussentijdse check van LVS-toetsen een discussiepunt. Bij de initiële beoordeling van LVS-toetsen is het namelijk heel duidelijk wat de toetsaanbieder allemaal moet aanleveren. Bij de tussentijdse beoordeling is dit minder strak voorgeschreven als er geen substantiële aanpassingen zijn doorgevoerd in de LVS-toetsen. Sommige leden van de adviescommissie zouden het prettig vinden als in de tussentijdse beoordeling een aantal punten dieper zijn uitgewerkt. De commissie beseft echter ook dat dit buiten de scope van de tussentijdse check valt. Dat levert soms een dilemma op.

Afstemmingsoverleggen

Er vinden afstemmingsoverleggen plaats tussen toetsaanbieders, het CvTE, Stichting Cito en het ministerie van OCW. De afstemmingsoverleggen over de doorstroombtoets vinden ongeveer één keer per maand plaats. In deze overleggen worden verschillende werkafspraken en regelingen besproken, zoals afstemming over het normeringsproces, toetsen voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte en de ankeropgaven. Als er zaken worden besproken over de normering of advisering, kan Stichting Cito toelichting geven. Over het algemeen vinden de toetsaanbieders het prettig dat er afstemmingsoverleggen zijn, zodat ze geïnformeerd worden. Ook voor het CvTE leveren deze overleggen veel op, omdat het CvTE kan polsen hoe toetsaanbieders over bepaalde zaken denken en als er iets wringt, kan het CvTE daarmee verder. Volgens Stichting Cito is het een gelegenheid om belangrijke informatie te delen en te bespreken, zodat alle betrokkenen over dezelfde informatie beschikken. Zonder deze overleggen, waarbij alles afzonderlijk gecommuniceerd zou worden, zouden misverstanden kunnen ontstaan.

Desalniettemin vinden sommige toetsaanbieders dat het CvTE en/of OCW de toetsaanbieders met name informeren en dat er weinig ruimte is om inhoudelijk met elkaar te sparren over hoe iets beter/anders kan. Daarnaast zien de toetsaanbieders mogelijkheden om de afstemmingsoverleggen voor de doorstroomtoetsen efficiënter in te richten. Zij ervaren dat sommige punten soms uitgebreid worden toegelicht in de afstemmingsoverleggen, terwijl deze punten ook een mededeling hadden kunnen zijn. Mede daardoor komen grotere meer inhoudelijke vraagstukken, zoals de landelijke normering, minder aan bod. Verder vinden enkele toetsaanbieders het CvTE iets afwachtend als het gaat om het inplannen van overleggen over ontwikkelingen die eraan zitten te komen. Een genoemd voorbeeld is de verschuiving in het gebruik van de verschillende doorstroomtoetsen door scholen (veranderingen in markaandelen). Deze verschuiving is gaande en heeft invloed op voor de normering gevraagde analyses door dat er verschuivingen zijn in achtergrondkenmerken van leerlingen die bepaalde toetsen maken. Het CvTE zou hier eerder een overleg over kunnen inplannen.

De afstemmingsoverleggen over de LVS-toetsen zijn twee keer per jaar. Deze overleggen zijn van andere aard dan de overleggen over de doorstroomtoets, omdat de toetsaanbieders onafhankelijk zijn van elkaar aangezien er geen gezamenlijke ankeropgaven zijn. Over het algemeen vinden de toetsaanbieders het nuttig om elkaar eens in de zoveel tijd op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen. Daarnaast is het voor het CvTE prettig om de toetsaanbieders af en toe te zien, omdat ze slechts één keer in de vijf jaar contact hebben met de toetsaanbieders over een (tussentijdse) beoordeling.

Vroegtijdige onderwijskundige beoordeling

Erkende toetsaanbieders mogen op aanvraag items of beoordelingscriteria voorleggen aan het CvTE voordat er afnamegegevens over worden verzameld. Deze vroegtijdige onderwijskundige beoordeling is geen vast onderdeel van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen, maar een keuze van een toetsaanbieder. Met de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling kunnen toetsaanbieders voorafgaand aan de pre-test laten controleren of hun items voldoen aan de checklist voor toetsconstructie van het CvTE. De toetsaanbieder mailt het CvTE dat hij gebruik wil maken van de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling en vermeldt de planning en het aantal items per domein dat hij wil aanleveren. Het CvTE geeft aan Stichting Cito door dat een toetsaanbieder graag een vroegtijdige onderwijskundige beoordeling wil en overlegt over wanneer dat mogelijk is. Dat is afhankelijk van de omvang en periode van de aanvraag. Stichting Cito stelt een bevindingenrapport op van de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling en koppelt dit terug aan de toetsaanbieder.

Sommige toetsaanbieders hebben gebruik gemaakt van de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling. Zij vinden dit prettig, omdat ze daardoor tijdens het hoor- en wederhoor minder inhoudelijke opmerkingen over de opgaven en de samenstelling van de toets krijgen. Items kunnen namelijk na een vroegtijdige beoordeling aangepast worden indien nodig, omdat ze nog niet zijn getest. Daarnaast is de kans groter dat de items in de proeftoets van goede kwaliteit zijn, waardoor er minder items uit de proeftoets verwijderd hoeven te worden.

Tegelijkertijd twijfelen enkele toetsaanbieders aan de kwaliteit van de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling. De beoordeling wordt uitgevoerd door één beoordelaar en sommige toetsaanbieders ervaren verschillen in hoe verschillende beoordelaars de items beoordelen. Een toetsaanbieder suggereerde dat iemand anders van Stichting Cito of van het CvTE de feedback van de beoordelaar controleert. Toetsaanbieders die geen gebruik maken van de vroegtijdige onderwijskundige beoordeling geven als belangrijkste reden daarvoor dat het niet past in hun planning.

3.3 Tevredenheid en knelpunten

In de interviews hebben we alle stakeholders gevraagd naar hun tevredenheid over en vertrouwen in het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Ook hebben we expliciet gevraagd naar de tevredenheid over de informatievoorziening vanuit het CvTE en naar ervaren knelpunten.

Tevredenheid en stakeholdersvertrouwen

De betrokken partijen zijn over het algemeen tevreden over het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen en ze hebben vertrouwen in het beoordelingskader om de kwaliteit van de toetsen te waarborgen.²⁵ De stappen van het beoordelingsproces worden secuur doorlopen en voor de toetsaanbieders is het duidelijk wie welke rol of taak heeft. De meeste toetsaanbieders hebben daarnaast uit zichzelf aangegeven dat ze vertrouwen hebben in Stichting Cito. Ook het CvTE en Stichting Cito geven aan dat de samenwerking en communicatie soepel verloopt en dat de taken goed zijn verdeeld. Ook het College is tevreden over het verloop van het beoordelingsproces. Volgens het College laat de kwaliteit van de aangeleverde adviezen en de samenwerking tussen Stichting Cito, het bureau en het College zien dat er na twee beoordelingsrondes een vorm van gezamenlijke souplesse is bereikt.

Het College geeft daarnaast aan dat het CvTE gezorgd heeft voor borging van kennis. Per taak is één medewerker van het CvTE de hoofdverantwoordelijk, maar er is altijd een medewerker die als back-up fungeert. Het College acht de kans gering dat die kennis zomaar verloren kan gaan, tenzij vrijwel alle betrokkenen tegelijkertijd zouden vertrekken.

Informatievoorziening

De betrokken stakeholders oordelen positief over de informatievoorziening vanuit het CvTE over het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Toetsaanbieders vinden de informatie duidelijk, volledig en tijdig en waarderen dat het CvTE zich stipt houdt aan de deadlines die gecommuniceerd worden. Verder zijn de belangrijkste regels allemaal opgenomen in het beoordelingskader.

In een vroege fase, nog vóór het voorbereidend gesprek, biedt het CvTE daarnaast de mogelijkheid om vragen van toetsaanbieders die het CvTE zelf niet kan beantwoorden kort te bespreken met ook Stichting Cito erbij. Dit kan helpen om onduidelijkheden tijdig op te helderen. Deze optie was echter niet vanaf het begin bij alle toetsaanbieders bekend.

Verder informeert het bureau het College proactief over de voortgang en eventuele knelpunten. Het College ontvangt daarnaast bij elke vergadering een statusoverzicht van de aanvragen van LVS-toetsen, inclusief de datums van indiening en afhandeling. Dit zorgt ervoor dat het College altijd inzicht heeft in wat er in de pijplijn zit en waar rekening mee gehouden moet worden. Op deze manier kan het College, naast de beoordeling zelf, een vinger aan de pols houden en tijdig signaleren of er knelpunten zijn of dat het proces nog goed verloopt.

Ervaren knelpunten

Uit de interviews zijn diverse knelpunten naar voren gekomen die stakeholders ervaren. Het belangrijkste knelpunt betreft het strakke tijdpad van vijftien weken bij de doorstroomtoetsen. Vanwege de vaste inschrijf- en afnameperiode voor scholen is daar eigenlijk geen ruimte voor vertraging door het opschorten van de termijn. Bij de beschrijving van uitvoering van de processtappen in de vorige paragraaf hebben we dit knelpunt al beschreven. Daar hebben we ook aandacht besteed aan knelpunten die stakeholders ervaren bij de beoordelingskaders. Een mogelijk risico dat de

²⁵ Daarentegen noemen de meeste toetsaanbieders dat ze hun twijfels hebben bij de werking van de gezamenlijke ankeropgaven en het normeringsproces. De ankeropgaven en normering vallen buiten de scope van dit onderzoek.

adviescommissie signaleert, ligt in het beoordelen van een toets van een aanbieder zonder ISO-certificering. In dat geval moet een toetsaanbieder specifieke criteria aantonen die opgenomen zijn in het beoordelingskader. Het beoordelen van deze criteria vraagt bij Stichting Cito en bij de adviescommissie om specifieke deskundigheid die momenteel niet of zeer beperkt bij de adviescommissie aanwezig is en wellicht ook niet bij Stichting Cito. De adviescommissie heeft besproken dat ze hier iets op bedenken zodra dit probleem zich voordoet. Tot dusver hebben alle toetsaanbieders een ISO-certificaat en heeft dit probleem zich niet voorgedaan.

Andere knelpunten die stakeholders genoemd hebben, zijn:²⁶

- De rol van Stichting Cito: “Cito” is een hybride organisatie met verschillende rollen en belangen. Hoewel het team Advisering en Normering van Stichting Cito onafhankelijk opereert en niet betrokken is bij andere taken die betrekking hebben op LVS- en doorstroomtoetsen, zien toetsaanbieders toch een risico in de verschillende rollen van Stichting Cito (adviseurs in de beoordeling, toetsaanbieder van twee doorstroomtoetsen (DOE en Calamiteitentoets OCW) en psychometrische ondersteuning vanuit loket) en Cito B.V. Het is voor de toetsaanbieders onduidelijk hoe de onafhankelijkheid gewaarborgd wordt. Dit neemt niet weg dat de toetsaanbieders tot op heden de beoordeling door Stichting Cito wel als onafhankelijk hebben ervaren. Verder merken de toetsaanbieders op dat het voor scholen ook onduidelijk is hoe de lijntjes met “Cito” lopen. In de volksmond is “Cito” één begrip. Ten tijde van de inrichting van het doorstroomtoetsstelsel heeft het CvTE hier met het College uitgebreid over gesproken. Zij geven aan dat Stichting Cito navolgbaar zorg draagt voor onafhankelijkheid van de adviezen en dat de verschillende procedures strikt scheidt in functies in personen.
- Rol van het CvTE: Enkele toetsaanbieders hebben behoefte aan meer psychometrische expertise bij het CvTE. Het CvTE is nu afhankelijk van externe advisering door Stichting Cito. Meer psychometrische kennis binnen het CvTE zou de slagkracht vergroten en het bijvoorbeeld mogelijk maken om verbeteringen in het beoordelingskader sneller door te voeren.
- Kwaliteit vergt capaciteit: In het huidige politieke klimaat zijn bezuinigingen geen ondenkbaar idee. De overheid werkt met taakstellingen. Een mogelijke bezuiniging op het budget van het CvTE kan de uitvoering en zorgvuldigheid van het beoordelingsproces onder druk zetten, vooral gezien het strakke tijdpad bij de doorstroomtoetsen. De deskundigheid is momenteel sterk gewaarborgd bij de kennisdragers binnen het CvTE, maar kwaliteit vraagt om capaciteit.

3.4 Conclusies en aanbevelingen

We sluiten dit hoofdstuk af met de beantwoording van de beoordelende onderzoeksvragen over de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen in de praktijk en aanbevelingen.

Consistentie: in hoeverre komt de uitvoering overeen met de inrichting?

In hoofdstuk 2 hebben we op basis van documenten de inrichting van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen per stap beschreven en in dit hoofdstuk op basis van de interviews het verloop van de processtappen in de praktijk. We zien een grote mate van consistentie tussen de

²⁶ Hoewel de normering van de doorstroomtoetsen geen onderwerp van de audit was, hebben we van meerdere stakeholders het signaal gehoord dat er behoefte is aan een duidelijke regierol van het ministerie van OCW bij communicatie over de normering van de doorstroomtoets. Er is destijds door de politiek bewust gekozen voor een systeem met meerdere doorstroomtoetsen voor verschillende scholen en leerlingen. Het CvTE heeft publiceert jaarlijks een rapportage over de landelijke normering en de resultaten op de doorstroomtoetsen. De zorgvuldigheid voor een per toets herkenbare rapportage kost tijd. Dit opent de deur voor externe partijen om de resultaten eerder te publiceren op basis van onvolledige informatie. Hierdoor ontstaan misverstanden en onrust in het onderwijsveld. Het is daarom belangrijk dat direct duidelijk gecommuniceerd moet worden wanneer de informatie nog niet volledig is als in de media lijkt dat dit wel het geval is.

inrichting en de uitvoering. Met andere woorden, het beoordelingsproces verloopt in de praktijk over het algemeen zoals het vooraf bedacht is. Verder blijkt de gehele planning van het beoordelingsproces goed te zijn, want alle besluiten zijn binnen de wettelijke termijn van vijftien weken genomen.

Als we gedetailleerder naar de planning kijken, kunnen we echter enkele kritische kanttekeningen plaatsen. In de beschrijving van de processtappen is niet bij elke processtap de tijdsduur opgenomen. Daardoor is het niet mogelijk om aan te geven of de uitvoering per processtap conform planning is verlopen. Bij de werkzaamheden van de adviescommissie is dit wel mogelijk. Daarover is in de documentatie opgenomen dat de adviescommissie ongeveer twee weken voor de advisering over een LVS-toets en drie tot vier weken voor de beoordeling van alle doorstroomtoetsen. In een gesprek werd aangegeven dat de adviescommissie over het algemeen tien dagen de tijd heeft voor de advisering. Onduidelijk is waar dit verschil tussen het aantal weken genoemd in de documentatie en het aantal dagen genoemd in een interview door wordt veroorzaakt.

Verder blijkt uit de documentenanalyse dat de beoordelingstermijn formeel altijd wordt opgeschort als een toetsaanbieder aanvullende documenten moet leveren. Om toetsaanbieders tegemoet te komen bij het krappe tijdschema bij de doorstroomtoetsen leidt deze formele opschorting in de praktijk niet altijd tot een 'vertraging' in het beoordelingsproces. Het CvTE houdt in principe de oorspronkelijke deadline voor het besluit over een doorstroomtoets aan als aanvullende informatie na het hoor- en wederhoorgesprek binnen vier dagen aangeleverd wordt.

Aanbeveling

Wat betreft het ontbreken van het tijdschema bij een deel van de processtappen verwijzen wij terug naar onze aanbeveling uit paragraaf 2.3: alle informatie over de inrichting van het proces volledig en overzichtelijk bij elkaar brengen in één document dan wel met één basisdocument te werken met daarin expliciete verwijzingen naar andere relevante documenten.

Transparantie: in hoeverre zijn de stakeholders bekend met de voor hen relevante processtappen en met hun taken en bevoegdheden?

De informatievoorziening van het bureau van het CvTE is goed en wordt door alle stakeholders gewaardeerd. Iedereen weet wat hem te doen staat en welke deadlines van toepassing zijn. Verder zien we bij de doorstroomtoetsen dat de voorbereidende gesprekken in de eerste beoordelingsronde meer tijd vergden dan in de tweede ronde. Bij de tweede ronde waren de toetsaanbieders bekend met het procesverloop en wisten zij grotendeels al wat er zou gaan komen. Bovendien zijn in het geactualiseerde beoordelingskader onduidelijkheden weggenomen. Verder bleek in de eerste ronde van het beoordelingsproces dat toetsaanbieders bij het hoor- en wederhoorgesprek verrast waren dat er soms nog redelijk veel aanvullende informatie aangeleverd diende te worden. Daarom heeft het CvTE het leveren van aanvullende documentatie na het hoor- en wederhoorgesprek in de voorbereidende gesprekken van de tweede ronde expliciet onder de aandacht gebracht.

Stakeholdervertrouwen: in hoeverre zijn de stakeholders tevreden over de uitvoering van de processtappen en hebben zij vertrouwen in het proces?

De stakeholders zijn tevreden over de uitvoering van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen en zij hebben over het algemeen vertrouwen in een onafhankelijke beoordeling en besluitvorming. Hierbij hebben we twee kritische kanttekeningen gehoord. De eerste heeft betrekking op bepaalde (psychometrische) criteria uit het beoordelingskader die op meerdere manieren geïnterpreteerd kunnen worden. Een verschil in interpretatie kan ertoe leiden dat een toetsaanbieder na het hoor- en wederhoorgesprek nog veel aanvullende informatie moet aanleveren om onduidelijkheden weg te nemen. 'Helemaal dichttimmeren' van het kader is volgens toetsaanbieders

echter ook niet wenselijk omdat zij ruimte willen houden om met de voor hen meest passende methoden aan te tonen dat hun toets aan een bepaald criterium voldoet. De tweede kritische kanttekening is dat toetsaanbieders aangeven dat de beoordeling kan variëren tussen beoordelaars. Zo zien zij op dezelfde punten verschillen in beoordeling tussen de eerste en de tweede beoordelingsronde of tussen taal en rekenen bij dezelfde toets.

De belangrijkste knelpunten die we gehoord hebben zijn specifiek voor het soort toets. Bij het beoordelingsproces van doorstroomtoetsen is het strakke tijdpad dat grotendeels in de zomerperiode valt voor veel stakeholders een knelpunt. Zij geven aan dat ze erg geholpen zouden zijn als er iets meer ruimte zou zijn in het tijdpad, bijvoorbeeld een week extra voor het aanleveren van aanvullende documentatie door toetsaanbieders na het hoor- en wederhoorgesprek of voor het opstellen van de adviezen door Stichting Cito. Bij de LVS-toetsen lijkt de relevantie dan wel inhoud van het beoordelingskader voor de tussentijdse check het belangrijkste knelpunt. Toetsaanbieders vinden het kader hiervoor te zwaar en vragen zich af of een dergelijke zware beoordeling bij een tussentijdse check opweegt tegen de meerwaarde voor de toetsen. Sommige leden van de adviescommissie zouden het juist prettig vinden als in de tussentijdse beoordeling een aantal punten dieper zouden zijn uitgewerkt.

De audit heeft betrekking op het beoordelingsproces van het CvTE. In dit proces speelt Stichting Cito een rol bij de beoordeling van de doorstroom- en LVS-toetsen. Stichting Cito heeft daarnaast ook andere taken, waaronder het ontwikkelen van twee doorstroomtoetsen (DOE en Calamiteitentoets OCW) en het beantwoorden van vragen van toetsaanbieders via het zogenaamde CitoLab Loket. Gezien deze andere taken vragen toetsaanbieders zich af hoe de onafhankelijkheid van Stichting Cito bij de beoordeling van toetsen is geborgd. Dit neemt niet weg dat de toetsaanbieders tot op heden de beoordeling door Stichting Cito wel als onafhankelijk hebben ervaren. Ten tijde van de inrichting van het doorstroomtoetsstelsel heeft het CvTE met het College uitgebreid gesproken over de diverse rollen. Zij geven aan dat Stichting Cito navolgbaar zorg draagt voor onafhankelijkheid van de adviezen en dat de verschillende procedures strikt scheidt in functies in personen.

Aanbevelingen

Aangezien het tijdpad bij de doorstroomtoetsen voor veel stakeholders een knelpunt is, is ons advies om in overleg met deze stakeholders te kijken waar ruimte gevonden kan worden. Een suggestie voor een bespreekvraag voor een dergelijk overleg is: Hoe kijken stakeholders aan tegen het verlaten van de inschrijfperiode voor scholen met een week? Kan dat voor de toetsaanbieders? Weegt de gewonnen tijd bij het beoordelingsproces op tegen de verloren tijd bij het verwerken van inschrijvingen?

Bij de LVS-toetsen lijkt de relevantie dan wel inhoud van het beoordelingskader voor de tussentijdse check het belangrijkste knelpunt. Onze aanbeveling is om in het beoordelingskader een duidelijker onderscheid te maken tussen (beoordelingscriteria voor) een meerjarige erkenning en een tussentijdse check. Hiermee kan recht gedaan worden aan de functie van de beoordeling op beide momenten.

De werkwijze van Stichting Cito was geen onderwerp van de audit. De adviezen van Stichting Cito over de doorstroom- en LVS-toetsen zijn echter een belangrijk onderdeel van het beoordelingsproces. Toetsaanbieders geven aan dat de beoordeling kan variëren tussen beoordelaars. Het lijkt ons daarom raadzaam dat CvTE in overleg met Stichting Cito bekijkt hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden.

Corrigerende maatregelen: welke onvoorziene risico's hebben zich voorgedaan en welke maatregelen zijn naar aanleiding daarvan genomen?

Bij de eerste beoordelingen van LVS-toetsen werden er enkele fouten in het beoordelingskader geconstateerd en bleek dat er een paar verbeteringen noodzakelijk waren. Vooruitlopend op een

formeel vastgesteld nieuw beoordelingskader heeft het CvTE de correcties en verbeteringen op de website geplaatst. Bovendien wijst het CvTE toetsaanbieders tijdens het voorbereidend gesprek op deze wijzigingen.

Bij een voorbereidend gesprek voor een aanvraag van een LVS-toets kan het voorkomen dat geconstateerd wordt dat een toets geen volgaspect heeft. Een dergelijke toets is geen LVS-toets en kan niet beoordeeld worden door het CvTE. Dit is geen direct risico voor het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Indirect zou het wel een risico kunnen zijn. Tijd die het bureau van het CvTE steekt in voorbereidende gesprekken van 'niet beoordeelbare' LVS-toetsen gaat namelijk ten koste van de totaal beschikbare tijd. Om dit te voorkomen neemt een CvTE in een volgende versie van het beoordelingskader voor LVS-toetsen expliciet op het niet gaat om screeningstoetsen.

Tot slot

De uitgevoerde audit kan beschouwd worden als een externe onafhankelijke evaluatie van het beoordelingsproces van doorstroom- en LVS-toetsen. Uit de audit blijkt dat er in het proces op meerdere momenten evaluatiemomenten zijn. Die hebben vooral betrekking op een evaluatie van de beoordelingskaders. Ons advies is om de aanwezige evaluatiemomenten systematisch op een rij te zetten. Aanvullend zou in de evaluatie van de beoordelingskaders meer dan nu ook aandacht besteed kunnen worden aan de vraag welke onderdelen er eventueel uit kunnen (bijvoorbeeld met behulp van de vraag: waar weegt de benodigde tijdsinvestering niet op tegen de meerwaarde voor kwaliteit van toets?). Tot slot lijkt het ons zinvol bij de evaluatie een meer evenwichtige balans te vinden tussen evaluatie van de beoordelingskaders en van de uitvoering van het proces in de praktijk.

Bijlage 1 Documenten gebruikt voor documentenanalyse

Wetgeving

- [Algemene wet bestuursrecht](#):
 - vergewisplicht: artikel 3:9
 - bezwaarprocedure: hoofdstuk 6
- [Wet doorstroomtoetsen po](#)
- [Wet College voor toetsen en examens](#)
- [Wet Referentieniveaus taal & rekenen](#)
- [Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013](#)

Algemene maatregel van bestuur

- [Besluit Referentieniveaus Nederlandse taal rekenen](#)
- [Toetsbesluit PO](#)

Regeling ZBO (CvTE-regelingen) voor doorstroomtoetsen

- Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO:
 - [Oorspronkelijke regeling](#) die gebruikt is bij eerste ronde van de beoordeling van de doorstroomtoetsen in 2023
 - [Bijstelling](#) in verband met de beoordeling van de calamiteitentoets
 - [Bijgestelde regeling](#) die gebruikt is voor de tweede ronde van de beoordeling van de doorstroomtoetsen in 2024
 - [Complete nu geldende regeling](#)
- [Regeling toetswijzer doorstroomtoets PO](#)
- [Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen PO](#)

Regeling ZBO (CvTE-regelingen) voor LVS-toetsen

- [Regeling beoordelingskader voor de toetsen behorende tot leerling- en onderwijsvolgsystemen po](#)
- Op de website van het CvTE staan [tussentijdse wijzigingen](#) van dit beoordelingskader LVS (03-10-2023): “Uit de eerste beoordelingen sinds 1 januari 2023 blijkt dat er enkele fouten in het beoordelingskader zitten en dat er enkele verbeteringen noodzakelijk zijn.[...]. Deze zijn per direct van toepassing op ingediende toetsen en instrumenten.”

Documentatie CvTE

- Stroomschema beoordelingsproces doorstroom- en LVS-toetsen (nr. 1)
- Procesbeschrijving doorstroom- en LVS-toetsen (nr.2)
- Notitie totstandkoming regelingen po CvTE (nr. 3)
- Bijlage bij notitie totstandkoming regelingen po CvTE: Verslaglegging totstandkoming beoordelingskaders toetsen primair onderwijs (nr. 4)
- (Update) Werkwijze adviescommissie (nr. 5)
- Overzicht van de belangrijkste punten uit de individuele evaluatiegesprekken 2024 met de leden van de adviescommissie (nr. 6)
- Totstandkoming update beoordelingskader doorstroomtoetsen (nr. 7)
- Advisering toelating en erkenning: Procesbeschrijving beoordeling toetsen PO (Stichting Cito) (nr. 8)
- [Leeswijzer doorstroomtoets](#) (nr. 9)
- [Leeswijzer LVS-toets](#) (nr. 10)
- [Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven](#) (nr. 11) (*nummer 9*):

-
- Vooraanmelding e-mail doorstroom- en LVS-toets (nr. 12)
 - Aanvraag is ontvangen e-mail doorstroom- en LVS-toets (nr. 13)
 - Verzoek om ontbrekende documenten e-mail doorstroom- en LVS-toets (nr. 14)
 - Aanvraag is compleet e-mail doorstroom- en LVS-toets (nr. 15)
 - Opschorting van termijn e-mail doorstroom- en LVS-toets (nr. 16)
 - Modelbrief doorstroomtoets erkenning adviescommissie toeten po (nr. 17)
 - Modelbrief doorstroomtoets vaststelling adviescommissie toeten po (nr. 18)
 - Modelbrief LVS-toets erkenning adviescommissie toetsen po (nr. 19)
 - Modelbrief LVS-toets vaststelling adviescommissie toeten po (nr. 20)
 - Modelbrief LVS-toets Oplegger voor College (nr. 21)
 - Modelbrief doorstroomtoets erkenning Besluit College (nr. 22)
 - Modelbrief doorstroomtoets vaststelling Besluit College (nr. 23)
 - Modelbrief LVS-toets erkenning Besluit College (nr. 24)
 - Modelbrief LVS-toets vaststelling Besluit College (nr. 25)
 - Modelmail toetsaanbieder doorstroom- en LVS-toets besluit en publicatie (nr. 26)
 - Modelbrief publicatie doorstroomtoets besluit Staatscourant (nr. 27)
 - Genomen besluiten per doorstroomtoets (zie [Bijlage 2](#))
 - Genomen besluiten per erkende LVS-toets (zie [Bijlage 2](#))
 - Notitie Verzoek aanpassen boordelingstermijn doorstroomtoetsen po (nr. 28)

Bijlage 2 Doorstroom- en LVS-toetsen

Tabel B1 Erkende en vastgestelde toetsen in te auditen periode

Datum	Aanbieder	Omschrijving	Soort beoordeling	Besluit	Document
Doorstroomtoetsen					
4-9-2023	AMN	AMN	Jaarlijkse vaststelling	Vastgesteld	Download
4-9-2023	A-VISION	ROUTE 8	Jaarlijkse vaststelling	Vastgesteld	Download
4-9-2023	Bureau ICE	IEP	Jaarlijkse vaststelling	Vastgesteld	Download
4-9-2023	Cito BV	Leerling in beeld	Jaarlijkse vaststelling	Vastgesteld	Download
4-9-2023	Diataal	Diatoets	Jaarlijkse vaststelling	Vastgesteld	Download
4-9-2023	Stichting Cito	DOE	Vierjaarlijkse erkenning	Erkend	Download
13-12-2023	OCW	Calamiteitentoets OCW	Vierjaarlijkse erkenning	Erkend	Download
LVS-toetsen					
6-7-2023	Boom Test Onderwijs	Hoofdrekenen groep 3 t/m 8	Tussentijdse check, incidentele wijzigingen	Vastgesteld	Download
28-8-2023	Cito BV	Leerling in Beeld: Begrijpend lezen, Taalverzorging en Rekenen groep 6 t/m 8	Tussentijdse check, incidentele wijzigingen	Vastgesteld	Download
2-2-2024	Boom Test Onderwijs	Technisch Lezen Tekst groep 3 t/m 8	Tussentijdse check, incidentele wijzigingen	Vastgesteld	Download
2-2-2024	Boom Test Onderwijs	Rekenen Wiskunde Contextrijk groep 6 t/m 8	Tienjaarlijkse erkenning	Erkend	Download
12-2-2024	Bureau ICE	Taalverzorging groep 6 t/m 8	Tussentijdse check, incidentele wijzigingen	Vastgesteld	Download

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90 | f 030 230 60 80
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, februari 2025

In opdracht van

College voor Toetsen en Examens